

Väestökisterikeskus
Befolkningsregistercentralen

Dnro 454/030/06

**Väestökisterikeskuksen
toimintakertomus ja
tilinpäätös 2005**

SISÄLLYS

1	KATSAUS VIRASTON TOIMINTAAN	1
1.1	Johdon katsaus	1
1.2	Alueellistaminen	2
1.3	Väestötietojärjestelmän käytettävyys	2
1.4	Tietoturvallisuuden hallintajärjestelmän kehittäminen	3
1.5	Muu tietoturvallisuuden kehittäminen	3
1.6	Verkkopalvelujen kehittäminen	4
1.6.1	Kansalaispalvelut	4
1.6.2	Viranomaisten väliset palvelut	4
1.6.3	Hallinnon sisäiset palvelut	5
1.6.4	Hallinnon yhteishankkeet	5
1.7	Muu järjestelmäkehitys	6
1.8	Varmennepalvelut	6
1.9	Kansainvälinen yhteistyö	8
1.10	Tietojen ylläpito ja rekisteröinti	9
1.11	Tietojen oikeellisuus ja laatu	10
1.12	Konekielisyyden lisääminen	10
1.13	Postiyhteistyö	12
1.14	Vaalitehtävät	12
1.15	Tietojen luovutus	14
1.16	Maksulliset puhelinpalvelut	15
2	TOIMINNAN TULOKSELLISUUS JA TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	16
2.1	Toiminnan vaikuttavuus	16
2.2	Talousarviotavoitteiden toteutuminen	17
2.3	Muiden tulostavoitteiden toteutuminen	18
2.4	Väestötietojärjestelmän ylläpidon tehokkuus	21
2.5	Maksullisen palvelutuotannon tehokkuus	23
2.5.1	Palvelutuotannon yleiskuvaus	23
2.5.2	Tietopalvelutilausten ja tietolupien määrät	23
2.5.3	Maksullisessa palvelutuotannossa luovutetut yksiköt	24
2.5.4	Maksullisen palvelutuotannon tuottavuus	25
2.5.5	Maksullisen palvelutuotannon taloudellisuus	25
2.5.6	Maksullisen palvelutuotannon kannattavuus ja kustannusvastaavuus	26
2.5.6.1	Tietopalveluiden kustannusrakenne	26
2.5.6.2	Kustannusvastaavuuslaskennan muutokset	27
2.5.6.3	Kustannusten kohdentaminen	27
2.5.6.4	Maksullisen toiminnan kannattavuus	28
2.5.6.5	Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus	29
2.6	Toiminnan tuotokset ja laatu	31

2.6.1	Järjestelmien käytettävyys	31
2.6.2	Tietojen oikeellisuus	32
2.6.3	Varmennepalveluiden laatu	32
2.7	Henkisten voimavarojen hallinta	32
3	TILINPÄÄTÖS	34
3.1	Tilinpäätöslaskelmat	34
3.1.1	Tiliviraston talousarvion toteutumalaskelma	34
3.1.2	Tiliviraston tuotto- ja kululaskelma	35
3.1.3	Tiliviraston tase	36
3.2	Tilinpäätöksen liitteenä annettavat tiedot	38
3.3	Tilinpäätöslaskelmien analyysi	44
3.3.1	Talousarvion toteutumisen analyysi	44
3.3.2	Tuotto- ja kululaskelman analyysi	44
3.3.2.1	Maksullisen palvelutuotannon tuotot	44
3.3.2.2	Toiminnan kulut	46
3.3.3	Taseen analyysi	46
3.3.4	Rahoituksen rakenneanalyysi	47
4	SISÄINEN VALVONNAN ARVIOINTI JA VAHVISTUSLAUSUMA	48
5	MÄÄRÄAJAIN TEHTÄVIEN KOKONAISARVIOINTIEN TULOKSET	49
6	YHTEENVETO VÄÄRINKÄYTYKSISTÄ	51
7	TOIMINTAKERTOMUKSEN KÄSITTELY JA ALLEKIRJOITUKSET	52
	LIITTEET	I
A	Henkilöstötilinpäätös	I

1 KATSAUS VIRASTON TOIMINTAAN

1.1 Johdon katsaus

Väestörekisterikeskuksen toiminnan keskeiset tavoitteet on kirjattu valtion talousarvioon, jota täydentää sisäasiainministeriön kanssa vuosittain tehtävä tulossopimus. Toiminnan yleistä onnistumista voidaan siten arvioida tutkimalla, kuinka hyvin virasto on saavuttanut sille asetetut merkittävimmät tavoitteet. Vuonna 2005 Väestörekisterikeskus onnistui toteuttamaan näistä miltei kaikki, eräiltä osin jopa selkeästi ne ylittäen.

Väestörekisterikeskuksen toiminnassa tietyt painopisteet nousevat muita korostetummin esiin. Väestötietojärjestelmä - maamme tietohuollon keskeisin perusrekisteri - palvelee tiedoillaan yhä laajenevaa hallinnon ja liike-elämän asiakaskuntaa. Tämän vuoksi tietojen laadulla on olennainen merkitys. Väestötietojärjestelmän keskeisen tiedon, osoitetiedon laatua seurataankin säännöllisesti, ja viimeisimpien, vuoden 2005 tulosten perusteella vakituisten osoitteiden laadun voidaan todeta vakiintuneen hyvälle, yli 99,0 %:n tasolle. Myös tilapäisten osoitteiden taso on noussut.

Laatu muodostuu monista eri tekijöistä. Merkittävä keino laadunparannustyössä on tietoliikenneyhteyksin tapahtuvan tiedonvälityksen lisääminen. Tällä saralla edistys on ollut nopeaa; vuoden 2005 lopussa kaikki synnytyssairaalat olivat konekielisen tiedonvälityksen piirissä. Sama myönteinen kehitys voidaan todeta myös kuntien ilmoitusliikenteessä rakennustietojen osalta. Kansalaisten ilmoittamien osoitetietojen keruussa perinteinen lomakemuodossa tapahtuva ilmoitusmenettely on niin ikään jäämässä puhelimitse ja ennen kaikkea internetissä tapahtuvan menettelyn varjoon.

Organisaation toimintaa voidaan kuvata monin eri tavoin. Väestörekisterikeskuksen osalta tärkeää on viraston toimintaedellytysten turvaamiseksi saatavan rahoituksen riittävyys. Vuosi vuodelta yhä merkittävämmäksi on noussut budjettirahoituksen kautta saatavan rahoituksen rinnalle tieto- ja varmennepalveluista saatavat tulot. Vuonna 2005 kummankin osalta ylitettiin ensimmäistä kertaa merkittävät rajapyykit: tietopalveluissa 10 miljoonan ja varmennepalveluissa yhden miljoonan euron tulotavoite.

Järjestelmien tietoturvallisuus ja käytettävyys ovat viraston toimialalla erittäin tärkeitä. Käytettävydessä onkin päästy yli 99 %:n tasolle. Suoritetut tietoturva-auditoinnit ja niistä saadut sertifikaatit ovat osoitus tuloksekkaasta työstä.

Vuoden 2005 toimintaan heijastui virastolle asetettu alueellistamisvelvoite, joka toteutettiin asetetun määräajan puitteissa. Syyskuun 1. päivänä aloitti toimintansa Kokkolan alueyksikkö, jonne on rekrytoitu kaiken kaikkiaan 10 työntekijää. Uusien työntekijöiden perehdyttäminen ja osaamisen siirtäminen laajemminkin tulee selkeästi heijastumaan organisaation toimintaan lähivuosina.

Henkilöstön määrä kasvoi - lähinnä alueellistamisen johdosta - hieman toimintavuoden kuluessa. Koska virasto on selkeästi linjannut, ettei kenenkään ole vastoin tahtoaan muutettava alueyksikköön, eikä ketään myöskään irtisanota, on ilmeistä että nykyinen henkilöstömäärä ja osaamisrakenne, hallinnossa hyväksytty yleinen tuottavuusohjelma sekä muut alueellistamishankkeet tulevat asettamaan jatkossa organisaation tehokkaan toiminnan turvaamiselle uusia vaatimuksia. Näitä asioita ennakoimaan virastossa onkin

asetettu vuoden 2005 lopulla henkilöstöstrategian toimeenpanohanke, joka jatkuu koko vuoden 2006 ajan. Henkilöstön tavoitteellisen määrän arvioinnin ja sen perusteella tehtävän kehittämistoiminnan sekä oikean osaamisrakenteen ohella olennaista viraston toiminnan menestykselle on jatkossa säilyttää hyvä työilmapiiri, joka virastossa on saavutettu asiaa koskevissa mittauksissa.

Väestörekisterikeskus ei ole yhteiskunnassa eikä hallinnossa yksinäinen, irrallinen saareke, vaan virasto toimii osana laajaa verkostoa, jonka tavoitteena on rakentaa maastamme moniarvoinen tietoyhteiskunta. Verkostomaisessa tavassa toimia on oleellista yhteydenpito sidosryhmiin ja yhteistyökumppaneihin. Tämä työ tapahtuu suurelta osin käytännön työssä, tämän ohella Väestörekisterikeskus on aktiivisesti järjestänyt asiantuntijatapaamisten ohella tilaisuuksia, joissa eri organisaatioiden päättäjät ovat voineet vaihtaa ajatuksia ja näkemyksiä ajankohtaisista yhteisistä kehittämishankkeista.

Vuoden 2005 alussa virastolle hyväksyttiin laajan ja pitkäaikaisen valmistelun pohjalta uusi visio ja uudet strategiat. Uusien strategioitten ensimmäinen toimeenpanovuosi oli rohkaiseva. Virasto on nopeasti ja konkreettisesti etenemässä kohti visiotaan tietoyhteiskunnan luottavaksi palvelukeskukseksi.

1.2 Alueellistaminen

Sisäasiainministeriön 23.6.2004 tekemän päätöksen mukaisesti Väestörekisterikeskuksen Tietosisältö-yksikön (nykyisin Laatu-yksikkö) alueellistaminen aloitettiin 1.9.2005 lukien perustamalla alueellinen toimintayksikkö Kokkolaan. Kokkolan yksikköön rekrytoitiin perustettaessa 9 uutta henkilöä, yhden työntekijän siirtyessä alueyksikköön Helsingin päätoimipaikasta vanhana työntekijänä. Alueyksikön vahvuutta lisätään vähitellen siten, että vuoden 2009 loppuun mennessä se on vähintään 20 henkilöä. Vastaavasti yksikön Helsingin päätoimipaikassa työskentelevää henkilöstöä vähennetään henkilöstöpolitiikan periaatteita noudattaen.

1.3 Väestötietojärjestelmän käytettävyys

Niin VTJ-järjestelmän kuin osoitteenmuutosjärjestelmänkin käytettävyyttä ja palvelukykyä on vuoden 2005 aikana pystytty edelleen parantamaan vuoden 2004 tasosta. VTJ-järjestelmän käytettävyys on nyt tasolla, joka tällä hetkellä tyydyttää hyvin väestötietojärjestelmän käyttäjäryhmien vaatimukset. Keskeisten sovellusten vasteajat olivat koko vuoden 2005 hyvällä tasolla.

Kesäkuussa 2004 asetettu Väestörekisterikeskuksen järjestelmien käytettävyyden kehittäminen -projekti jatkoi työskentelyään vuoden 2005 aikana. Projektin tavoitteena on selvittää Väestörekisterikeskuksen palvelutuotantoympäristöistä ne toimenpiteet ja tekniset ratkaisut, joilla asiakkaiden kokemaa käytettävyyttä voidaan yhä parantaa ja käyttöympäristöjä yksinkertaistaa. Projektissa on kartoitettu järjestelmien kipupisteet ja marraskuussa 2005 parannettiin väestötietojärjestelmän kriittisimmän järjestelmäosan käytettävyyttä (kahdennettiin VTJ:n sovellusyhteyksien palvelimet). Lisäksi vuoden 2005 aikana haettiin välineitä järjestelmien käytettävyyden reaaliaikaisen ja tarkemman seurannan toteuttamiseksi. Näiden tuotteiden kokeilu jäi vuonna 2005 tekemättä määrärahojen puuttuessa.

Väestörekisterikeskuksen järjestelmien käytettävyyden kehittäminen -projektin puitteissa pyrittiin vuoden 2005 aikana myös järjestämään rahoitusta kehitysprojektille, jolla turvataan Väestörekisterikeskuksen järjestelmien käytettävyys myös mahdollisissa poikkeusoloissa. Neuvotteluja on käyty sisäasiainministeriön kanssa ja yhteistyössä SM:n kanssa on valmisteltu perustelumuiotia normaalin budjetin ulkopuolisen lisärahoituksen saamiseksi. Projekti on saanut jatkoaikaa maaliskuun 2006 loppuun saakka

1.4 Tietoturvallisuuden hallintajärjestelmän kehittäminen

Väestörekisterikeskuksessa toteutettiin tietoturvallisuuden hallintajärjestelmän tehtävät, joilla varmistettiin, että BS7799 standardin vaatiman sertifikaatin voimassaolo jatkui. Tietoturvallisuuden hallintajärjestelmän kehittämisen painopistealueina ovat olleet Väestörekisterikeskuksen tietoturvallisuuden riskienhallintajärjestelmä sekä tietoturvallisuusohjeiston päivitys. Tietoturvallisuuden riskienhallintaa varten hankittiin uusi riskienhallintaohjelmisto, jolla tuetaan riskienhallintaprosessin hallintaa sekä BS7799 tietoturvastandardin vaatimuksien täyttämistä.

Väestörekisterikeskuksen johtoryhmä on tehnyt päätöksen, että myös Kokkolan aluepiste ulotetaan BS7799 tietoturvallisuuden sertifikaatin piiriin. Tästä johtuen aloitettiin toimenpiteet, joilla varmistetaan, että aluepisteen tietoturvallisuuskäytännöt ja toimitilat ovat BS7799 standardin vaatimalla tasolla. Toimenpiteitä olivat tietoturvallisuuden ohjeistuksen tarkistaminen huomioiden alueyksikön toiminta, aluepisteen toimitilojen fyysisen turvallisuuden varmistaminen ja tietoturvallisuuskäytäntöjen kouluttaminen. Tietoturvallisuuden koulutustilaisuuksia järjestettiin koko Väestörekisterikeskuksen henkilöstölle kaksi sekä kaksi erillistä tilaisuutta Kokkolan aluepisteen henkilöstölle.

Tietoturvapääällikkö raportoi Väestörekisterikeskuksen tietoturvallisuuden tilanteen Väestörekisterikeskuksen johtoryhmälle kolme kertaa vuodessa.

1.5 Muu tietoturvallisuuden kehittäminen

Tietoturvallisuuden hallintajärjestelmän kehittämisen lisäksi käynnistettiin Väestörekisterikeskuksen tärkeiden tietojärjestelmien jatkuvuussuunnitteluprojektit. Jatkuvuussuunnitteluprojektien tuloksena olivat väestö- ja varmennetietojärjestelmien normaaliolojen jatkuvuussuunnitelmat. Projektin tuloksena syntyi myös yhtenäinen koko organisaation kattava jatkuvuuden hallintatapa.

Toinen projektimuotoinen kehittämiskohde oli lokitietojen keruun ja käytön kehittämisprojekti, jonka tuloksena saadaan kattava väestötietojärjestelmän lokien nykytilan kuvaus, lokipolitiikka sekä kehittämissuunnitelma.

Lisäksi tietoturvallisuuden vastuualueen henkilöt osallistuivat Väestörekisterikeskuksen muiden yksiköiden käynnistämiin hankkeisiin ja projekteihin.

Väestörekisterikeskuksessa toimiva tietoturvaryhmä on seurannut Väestörekisterikeskuksen tietoturvallisuuden tilannetta ja kehittänyt tietoturvallisuutta tietoturvapääällikön johdolla. Tietoturvaryhmä kokoontui vuoden 2005 aikana kuusi kertaa.

Väestörekisterikeskus osallistui SM:n hallinnonalan tietoturvaluustuustyöhön tietoturvasuuden ohjausryhmän ja ohjausryhmän käynnistämien työryhmien jäsenenä. Samoin Väestörekisterikeskus osallistui valtionvarainministeriön ohjausryhmän työskentelyyn ja VAHTI-ohjeistuksen laadintaan työryhmien sekä jäsenenä että vetäjänä.

1.6 Verkkopalvelujen kehittäminen

1.6.1 Kansalaispalvelut

Väestörekisterikeskuksen uudistettu sähköisen henkilöllisyyden teknologiasivusto www.fineid.fi julkistettiin lokakuussa 2005. Uusien sivustojen hallinta on toteutettu julkaisuajärjestelmällä, jolla on aiemmin toteutettu Väestörekisterikeskuksen internet-sivustot www.vaestorekisterikeskus.fi ja www.etu-klubi.fi.

Väestörekisterikeskus otti syksyllä 2005 käyttöön tunnistuksen mobiilikansalaisvarmenteella Elisan liittymissä aiempien Soneran liittymien lisäksi. Mobiilivarmenteen käyttö on mahdollista Väestörekisterikeskuksen ylläpitämän Etu-klubin testauspalvelussa.

Väestörekisterikeskus selvitti vuoden 2005 aikana mahdollisuudet tuottaa nykyistä Web-osoitepalvelua reaaliaikaisena suoraan väestötietojärjestelmästä osoitetietoja haakevana on-line palveluna, jolla säästetään nykyisessä palveluprosessissa tarvittavaa henkilötyötä. Selvityksen lopputuloksena oli, että reaaliaikaisen palvelun toteuttamiselle ei ole teknisiä, toiminnallisia tai lainsäädännöllisiä esteitä. Online-osoitepalvelu toteutetaan myöhemmin, jos rahoitus saadaan varmistettua.

Väestörekisterikeskus toteutti vuoden 2005 aikana Suomi.fi -portaaliin ne väestökirjahallinnon tulostettavat pdf-lomakkeet, jotka portaalista vielä puuttuivat, sekä toteutti sähköisinä asiointilomakkeina kaikki sähköiseen vireillepanoon soveltuvat lomaketoinnot.

1.6.2 Viranomaisten väliset palvelut

Väestörekisterikeskuksen otti keväällä 2005 käyttöön EasyEdi kuolinilmoituspalvelun, jolla pienet terveydenhuollon yksiköt voivat ilmoittaa kuolintietoja reaaliaikaisesti väestötietojärjestelmän ylläpitoon. Vastaavaa EasyEdi toteutusta on sovellettu aikaisemmin huoltosopimustietojen ja syntymäilmoitusten ilmoittamisessa. Pienille terveydenhuollon yksiköille kohdennettu EasyEdi palvelu on vaikuttanut oleellisesti siihen, että vuoden 2005 aikana saatiin viimeisetkin synnytyssairaalat mukaan sähköiseen ilmoitusliikenteeseen.

Keväällä 2005 käynnistynyt väestötietojärjestelmän kyselypalveluiden uudistamisen toteutusprojekti Väsky on edennyt suunnitelmien mukaisesti, ja toistaiseksi vaikuttaa siltä, että kaikki uudistukselle asetetut tavoitteet toteutuvat suunnitellussa aikataulussa. Uusi kyselypalvelujärjestelmä otetaan väestökirjahallinnon käyttöön joulukuussa 2006. Muiden asiakkaiden käyttöönotot ajoittuvat kevätkaudelle 2007. Väsky-projektissa uudistetaan Väestötietojärjestelmän suorakäyttöiset kyselypalvelut sekä pienimuotoiset poimintapalvelut.

Väestörekisterikeskuksen varmennepalvelut-yksikkö käynnisti vuoden 2005 aikana Vartti-varmennetietojärjestelmän toisen vaiheen toteutusprojektin, jonka myötä keväällä 2006 otetaan käyttöön uusi palvelu Väestörekisterikeskuksen eri korttialustoille tuottamien varmenteiden hallintaan. Palvelun avulla Väestörekisterikeskus ja asiakasorganisaatiot voivat hallita varmenteen ja kortin elinkaarta tilauksesta sulkemiseen saakka.

Väestörekisterikeskuksen syksyllä 2004 käynnistämä GateWay palveluiden hankesuunnittelu on edennyt vaatimusmäärittelyvaiheeseen. Hanke tuotti vuoden 2005 aikana hankesuunnitelman ja liiketoimintamallin, joiden varaan palvelukonsepti rakennetaan. Hanke siirtyy toteutusvaiheeseen, kun palvelutoteutuksen rahoitus saadaan varmistettua.

1.6.3 Hallinnon sisäiset palvelut

Hallinnon sähköisen asiointin kehittämistyön tuloksina toteutettiin vuoden 2005 aikana hankesalkkujen seurantasovellus, jota käytetään Väestörekisterikeskuksen sisäisessä hanke- ja projektiseurannassa sekä sisäasiainministeriön SM-on-line hankeseurannassa.

Väestörekisterikeskuksessa toteutettu Väki-diaarijärjestelmä otettiin käyttöön vuoden 2005 alusta alkaen. Palvelun avulla on voitu toteuttaa myös syksyllä 2005 perustetun Väestörekisterikeskuksen Kokkolan alueyksikön diaaritoiminnot. Lisäksi Väestörekisterikeskus on toteuttanut selainpohjaisen sovelluksen väestötietojärjestelmän virhelistojen hallintaan maistraateissa. Sähköinen virhelistakäsittely vähentää paperitulosteiden tarvetta väestötietojärjestelmän hallintaprosesseissa.

Väestörekisterikeskuksen intranet-palvelu otettiin käyttöön syksyllä 2005. Intranet on toteutettu sisäasiainhallinnon yhteisen julkaisujärjestelmän avulla. Uusi intranet on lisännyt merkittävästi Väestörekisterikeskuksen intranetin käyttöastetta ja vähentänyt aiemmin paperitulosteina jaettujen sisäisten tiedotteiden tarvetta.

Väestörekisterikeskus otti vuoden 2005 aikana käyttöön SM:n kertakirjautumisjärjestelmän sähköposti- ja kalenterikirjautumiseen sekä väestötietojärjestelmän suorakäyttöisen ylläpitopalveluun ja Väestösuoraan.

Väestörekisterikeskus toteutti vuoden 2005 aikana sähköisen asiointipalvelun Väestörekisterikeskuksen tuottamien virkamiesten asiointikorttien tilausprosessin hallintaan. Palvelun läpi on käsitelty noin 18000 korttitilausta, joihin jokaiseen liittyy useampia asiointitapahtumia.

1.6.4 Hallinnon yhteishankkeet

Väestörekisterikeskus osallistui vuonna 2005 sisäasiainministeriön SM-on-line hankkeeseen, jonka tehtävänä on koordinoita ja edistää hallinnonalan sähköisen asiointin kehittämistä yhteistyössä hallinnonalan muiden virastojen kanssa. Väestörekisterikeskus toimii hankkeen puheenjohtajana. Hanke jatkuu vuoden 2006 loppuun saakka.

Väestörekisterikeskus osallistui vuoden 2005 aikana julkishallinnon verkkotunnistamis- ja -maksamispalvelun hankinnan valmisteluun sekä palvelun toteutusprojektiin. Palvelun ensimmäinen toteutusvaihe valmistuu keväällä 2006.

Väestörekisterikeskus toteutti vuoden 2006 presidentinvaalien ajaksi äänestyspaikkapalvelun, josta kansalaiset pääsivät etsimään äänestys- ja ennakoäänestyspaikkansa.

1.7 Muu järjestelmäkehitys

Holhustietojärjestelmän (Holle) kehittäminen aloitettiin. Keväällä otettiin käyttöön edunvalvontatietojen muutosten välitys sähköisesti maistraattien asiankäsittelyjärjestelmästä Maisasta Väestötietojärjestelmään. Lokakuussa käynnistettiin projekti, jossa kehitetään Maisa-Holle tiedonsiirtoa, Hollesta annettavia tietopalveluja sekä Hollen käyttöliittymää. Projektin tulokset otetaan käyttöön vuoden 2006 kuluessa.

Väestötietojen vaihto Suomen ja Viron välillä käynnistyi maiden välillä solmitun sopimuksen mukaisesti 1.12.2005. Toisesta Pohjoismaasta Suomeen muuttavan henkilön tietojen rekisteröintimenettelyä ollaan kehittämässä yhteispohjoismaisen sopimuksen mukaisesti. Sopimuksen voimaantuloon liittyvä tietojärjestelmien kehitystyö aloitettiin kesällä 2005. Sopimus piti alun perin tulla voimaan 1.4.2006, mutta sopimuksen voimaantulo on siirtynyt lokakuuhun 2006.

Maistraattien VTJ-kehittämisryhmä kokoontui vakiintuneeseen tapaan tammikuussa.

1.8 Varmennepalvelut

Väestörekisterikeskus aloitti Suomen ensimmäisenä laatuvarmentajana toimintansa 31.3.2003. Väestörekisterikeskuksen kaikki henkilövarmenteet, kansalaisvarmenne sekä työ- ja asiakasvarmenne ovat laatuvarmenteita. Väestörekisterikeskus on tällä hetkellä ainoa laatuvarmentaja Suomessa. Laatuvarmenteita myönnettiin vuoden 2005 aikana n. 33 000 kpl. Vuoden 2005 lopussa oli käytössä n. 85.000 laatuvarmennetta eri korttialustoilla. Kansalaisvarmenteissa käytettäviä sähköisiä asiointitunnuksia oli aktivoitu 31.12.2005 mennessä yli 96.000 kpl, joten niitä on hieman vajaalla 2 % kansalaisista.

Osuuspankkiryhmän Visa-Electron -maksukorteissa on kansalaisvarmenne, joilla voi asioida kaikissa samoissa sähköisissä palveluissa kuin henkilökortillakin. Tämän lisäksi kansalaisvarmenne on mahdollista saada TeliaSonera Finlandin ja Elisan liittyimiin. Tuotekehitys palveluoperaattoreiden kanssa käynnistetään asiakastarpeen kasvaessa.

Varmennepalvelut-yksikön toimintaympäristön kehityksen ja nykytilan arvioinnin tuloksena Väestörekisterikeskus käynnisti Varmennetietojärjestelmä (Vartti) hankkeen, joka muodostuu Vartti-selvityksestä (varmennejärjestelmän nykytilan kuvaus ja tavoitetilan toiminnallinen kuvaus), tarjouskilpailutusasiakirjojen tuottamisesta, tarjouskilpailutuksen järjestämisestä ja Vartti-hankkeen toteuttamisesta yhdessä valitun toimittajakumppanin kanssa. Vartti-tarjouskilpailun voitti Tieto Enator Oyj. Vartti-hankkeen ensimmäisen osaprojektiin liittyvä valmistelutyö käynnistettiin heti hankintapäätöksen tiedoksiantamisen jälkeen. Ensimmäinen osa otetaan tuotantoon alkuvuonna 2006.

Henkilökorttia sähköiseen asiointiin käyttävät toivovat lisää henkilökortin sirulle tallennettua kansalaisvarmennetta hyödyntäviä sähköisiä asiointipalveluita. Tieto käy ilmi Väestörekisterikeskuksen www.etu-klubi.fi -verkkosivuilla tekemästä kyselystä, johon vastasi noin 400 henkilökortin haltijaa.

Kyselyyn vastanneista 85 % on tyytymättömiä sirullisella henkilökortilla nykyisin käytävissä olevien palveluiden määrään. Kyselyyn vastanneista 93 % haluaisi käyttää sirullista henkilökorttia jokapäiväisessä sähköisessä asiointissaan. Kyselyyn vastanneista 98 % piti valtion myöntämää kansalaisvarmennetta luotettavana sähköisen tunnistautumisen ja allekirjoittamisen välineenä. Sirullisen henkilökortin sähköisten asiointiominaisuuksien hyödyntäjistä 73 % tutustui kaikkiin kortin ominaisuuksiin ennen sen hankkimista.

Sirullista henkilökorttia hyödyntäviä sähköisiä asiointipalveluita on noin viisikymmentä. Suosituimpia palveluita ovat muun muassa OP-ryhmän verkkopankkipalvelu, Kansaneläkelaitoksen, verohallinnon ja työministeriön sähköiset asiointipalvelut sekä valtionhallinnon lomakepalvelu lomake.fi. Uusin palveluista on elokuussa 2005 avattu sähköisen isovanhemmuuden Verkkomummo-palvelu.

Varmennepalveluiden tuottamien liiketaloudellisesti hinnoiteltujen organisaatiotuotteiden (toimikortit, työ-/virkavarmenteet ja palvelinvarmenteet) kysyntä jatkoi kasvuaan.

Valtioneuvoston tietohallintoyksikkö teki varmennepalveluja ja virkakorttien hankintaa koskevan puitesopimuksen Väestörekisterikeskuksen kanssa 18.6.2004. Puitesopimus on Väestörekisterikeskuksen toiminnalle erittäin merkittävä. Puitesopimuksen pohjalta ministeriöt ja niiden alaiset virastot voivat tehdä organisaatiokohtaiset hankintasopimukset. Sisäasiainministeriön hallinnonalalle toimitettiin vuoden 2005 lopulla yli 17 000 virkakorttia.

HST-ryhmä

HST-ryhmän kolmas varsinainen toimintavuosi noudatteli edellisten vuosien toimintamuotoja. Operatiivinen toiminta hoidettiin Markkinointi- ja viestintäryhmässä, Arkkitehtuurit ja liiketoimintamallit -työryhmässä sekä Palvelujen tarjoajat -työryhmässä.

Markkinointi- ja viestintäryhmä järjesti vuoden aikana yhden palveluntarjoajille kohdistetun iltapäiväseminaarin (HST-seminaari). Tilaisuudessa käsiteltiin erityisesti mobiilikansalaisvarmenteeseen liittyviä asioita. Seminaariin osallistui n. 200 henkeä. Seminaarista kerättiin kävijäpalaute, jonka antoi 97 osallistunutta. Palautteiden mukaan seminaari oli onnistunut ja seminaarin aiheet ja puheenvuorot olivat kiinnostavia. Lisäksi ryhmä laati palveluntarjoajille tarkoitetun HST-sanaston. Sanasto jaettiin palveluntarjoajille HST-seminaarissa ja julkaistiin Väestörekisterikeskuksen Etu-klubi-sivustolla.

Arkkitehtuurit ja liiketoimintamallit -työryhmä selvitti toimintavuoden aikana kansalaisvarmenteiden panostamiseen liittyviä hyötyjä sekä kansalaisvarmenteiden rekisteröintiverkoston laajentamista. Tämän lisäksi työryhmässä on käsitelty mobiilikansalaisvarmenteiden yhteentoimivuutta ja roamingia operaattorien kesken.

Palvelujen tarjoajat -työryhmä kuvasi toimintavuoden aikana palveluntarjoajan palvelulupauksen, jonka kuluttaja saa hänen asioidessaan kansalaisvarmenteella sähköisissä palveluissa. Toisena tehtävänään ryhmä kuvasi, miltä kansalaisvarmenne näyttää ja miten se esiintyy palvelujen tarjoajan palveluissa ja näitä esittelevässä materiaalissa. Kolmantena tehtävänään ryhmä kuvasi palvelutoiminnassa tarvittavat sopimusmallit eri

osapuolten välillä. Osapuolina toiminnassa on palvelujen tarjoaja, korttialustan liikkeellelaskija ja varmentaja.

HST-ryhmän edustajat tapasivat pääministerin kesäkuussa 2005. Tilaisuudessa edustajamme esittelivät HST-ryhmän tavoitteita ja tehtäviä pääministerille sekä muille paikalla olleille. Ryhmä uudisti aiemmin tekemänsä aloitteen kansalaisvarmenteen jakamisesta kansalaisille valtion varoin.

HST-ryhmä suoritti maaliskuussa tutustumismatkan Etelä-Koreaan ja Japaniin. Etelä-Koreassa ja Japanissa teknologian ja näihin tukeutuvien sovellusten kehitys on vahvaa. Näitä maita, kuten eräitä muitakin Aasian maita, voidaan pitää edelläkävijöinä erityisesti sähköisessä liiketoiminnassa. Sähköisen asiainnin varmentamista ei ole toteutettu yhtenäisellä tavalla, kuten kansalaisvarmenteella Suomessa, vaan käytetyt ratkaisut ovat erilaisia software-varmenteita.

HST-ryhmä linjasi tulevaa toimintaansa syyskuussa 2005. HST-ryhmän toiminta muuttuu nykyisestä omaa tekemistä painottavasta toiminnasta entistä enemmän varmentamisen alueella tapahtuvien asioiden seuraamiseen sekä "edunvalvontaan" niihin liittyvissä asioissa. Ryhmä ottaa tarpeen mukaan kantaa ja tekee aloitteita omaan toiminta-alueeseensa liittyvissä asioissa. Tätä varten ryhmä kokoontuu säännöllisesti sekä ylläpitää eri tehokkuusalueisiin suunnattuja työryhmiä. HST-ryhmä pyrkii yhteistyöhön alaa sivuavien muiden vastaavien työryhmien kanssa sekä pyrkii, mikäli mahdollista ja tarkoituksenmukaista, siirtämään toimintojaan jo alalla työskentelevien elinten hoitoon. Ryhmää laajennetaan hallitusti erityisesti palvelun tarjoajien suuntaan. Siihen pyritään saamaan jäseniksi myös sellaisia organisaatioita, joilla on suuri kuluttaja-asiakaskanta ja jotka eivät kuitenkaan ole samalla itse korttien liikkeellelaskijoita. HST-ryhmä ei peritäkään jäseniltään jäsenmaksua. Toimintaa hoidetaan talkoohengessä ja projektit toteutetaan kunkin osallistuvan organisaation omilla kustannuksilla.

1.9 Kansainvälinen yhteistyö

Toimintavuoden aikana jatkettiin ns. Porvoo eID-Group -työtä, jossa on mukana n. 30 Euroopan maata, USA:n, Japanin, Korean, YK:n sekä Euroopan Unionin Komission edustajia. Kyseessä on julkisten varmentajien yhteistyöryhmä, jossa eri maiden varmentajien vaihtavat kokemuksia ja keskustelevat alan kehityksestä. Porvoo-ryhmä on vakiinnuttanut asemansa alan asiantuntijoiden tapaamispaikkana ja siihen on vuoden 2005 aikana liittynyt uusia viranomaisjäseniä.

Väestörekisterikeskus osallistui vuosina 2000-2002 yleiseurooppalaiseen sähköisten toimikorttien käyttöönottoa edistävään, Euroopan Unionin eEurope -hankkeeseen kuuluvan Smart Card Charteriin. Osasta Smart Card Charterin työn tuloksista, mukaan lukien Väestörekisterikeskuksen koordinoima minimivaatimustutkimustyö, valmistui vuoden 2005 aikana CEN/ISSS eAuthentication-standardi. Edellä mainitusta standardista toivotaan tulevan yksi lähtökohta Euroopan unionin mahdollisesti lähitulevaisuudessa antamalle tunnistusdirektiiville.

Yhteisesti hyväksytty, yleiseurooppalainen sähköinen henkilöllisyys (ns. electronic public identity) olisi väline, jonka avulla EU-kansalainen voisi asioida turvallisesti tietoverkoissa niin julkishallinnon kuin yksityissektorin kanssa myös maasta toiseen.

Väestörekisterikeskus osallistui jäsenenä PEELS (Market Validation of the Pan-European ELection Safe) EU-hankkeeseen, jonka työ keskittyi sähköiseen arkistointiin. Hankeen loppuraportti hyväksyttiin kesäkuussa 2005.

Pohjoismaiden väestökirjanpidon keskusviranomaiset asettivat yhteisen väestökirjanpitovaliokunnan käsittelemään yhteisen mielenkiinnon kohteena olevia asioita: sopimusosapuolten näkemyksiä muuttosopimuksen vaikutuksista, väestökirjanpidon yhteistyökysymyksiä sopimusvaltioissa, informaation jakamista organisaatiomuutoksista, lainsäädännön muutoksia ja käytäntöjä sopimusvaltioissa, sopimuksen tulkinta- ja soveltamiskysymyksiä sekä sähköisen tiedonvälityksen aikaansaamista ja kehittämistä Pohjoismaiden välillä.

Uusi pohjoismainen väestörekisterisopimus allekirjoitettiin Pohjoismaiden neuvoston istunnossa Tukholmassa 1.11.2004. Uuden sopimuksen voimaantullessa yhteispohjoismainen muuttokirjamenettely jää paperimuodossa historiaan ja muuttotiedon käsitteily nopeutuu muuttajien tietojen vaihtuessa pohjoismaiden välillä sähköisesti. Uudistettu sopimus astuu voimaan 1.10.2006 Islannin ilmoitettua sopimuksen hyväksymisestä. Väestökirjanpidon keskusviranomaisten välinen tekninen työryhmä on valmistellut sähköistä tiedonvälitystä Pohjoismaiden välillä tapahtuvien muuttojen rekisteröimiseksi.

Väestörekisterikeskus neuvotteli vuonna 2004 Viron sisäministeriön kanssa väestörekisteritietojen vastavuoroista tietopalvelua koskevan sopimuksen, jonka perusteella Viron väestörekisteristä saadaan tietoja Virossa asuvista, siellä rekisteröityneistä Suomen kansalaisista ja vastavuoroisesti Viroon luovutetaan tiedot Suomessa asuvista Viron kansalaisista. Sopimuksen perusteella saatavia tietoja voidaan käyttää väestötietojärjestelmän tietojen, lähinnä asuinpaikkatietojen, oikeellisuuden tarkistamiseen. Sopimus allekirjoitettiin 18.1.2005 ja sen mukainen tietojen vaihto on alkanut marraskuussa 2005.

Väestörekisterikeskus aloitti REGNO 2006 konferenssin suunnittelun yhdessä Liettuan Registru Centraksen kanssa. Konferenssi pidetään 7.-9.6.2006 Liettuan pääkaupungissa Vilnassa.

1.10 Tietojen ylläpito ja rekisteröinti

Henkilötietojen muutostapahtumia oli vuonna 2005 n. 1 425 000 ja niistä maistraateissa käsiteltiin n. 1 211 000. Rakennustietojen muutostapahtumia oli n. 1 074 000 ja niistä tehtiin maistraateissa n. 603 000 ja loput tulivat joko konekielisesti kunnista tai tehtiin maanmittaustoimistoissa. Kiinteistötietotapahtumia oli n. 1 070 000 ja niistä tehtiin maistraateissa n. 344 000 koskien ennen kaikkea kiinteistöjen omistajatietoja.

Pääpaino toiminnasta kohdistui maistraattien, kuntien ja muiden ilmoittajien neuvontaan ja tukeen, jota hoidettiin erityisesti asiakastukitiimin toimesta. Neuvontaa tuettiin varsin laajalla tietojen ylläpitäjille annetulla koulutustoiminnalla.

Toukokuussa 2005 voimaan tulleen väestötietolain muutoksen mukaan maassa tilapäisesti oleskelevat ja työtä tekevät ulkomaiden kansalaiset ovat voineet jättää rekisteröitymisilmoituksia verotoimistoille maistraattiin toimitettavaksi. Tätä varten Väestörekisterikeskus koulutti keväällä verotoimistojen henkilöstöä rekisteröitymis-ilmoitusten käsitte-

lyyn ja ulkomaisten asiakirjojen tunnistamiseen liittyvissä kysymyksissä. Uudistuksen tavoitteena on ollut saada entistä useammin ulkomaalaiselle työntekijälle suomalainen henkilötunnus, joka helpottaa heidän asiointiaan ja viranomaisten välistä tietojen vaihtoa, sekä vähentää ns. keinotekoisien henkilötunnusten käyttöä viranomaisten toiminnassa. Uudistuksen tuloksena maassa tilapäisesti asuvien ulkomaan kansalaisten rekisteröinti-ilmoitusten lukumäärä kasvoi 7 062:sta (v. 2004) 12 804:ään (v. 2005).

1.11 Tietojen oikeellisuus ja laatu

Väestörekisterikeskus tutkituttaa vuosittain eräiden väestötietojärjestelmän tietojen oikeellisuuden. Kertomusvuoden marraskuussa toteutettiin järjestyksessä kahdeksas Tilastokeskuksen tekemä henkilötietojen oikeellisuutta koskeva selvitys. Tutkimus tehdään Tilastokeskuksen kuukausittaisen työvoimatutkimuksen yhteydessä tietokoneavusteisena puhelinhaastatteluna. Tutkimusotos oli n. 11 000 henkilöä.

Selvityksessä tutkittiin väestötietojärjestelmän osoitetietojen, asunnon hallintoperustetiedon, sekä äidinkieli- ja ammattitiedon taso. Tutkimustulosten mukaan väestötietojärjestelmään merkityn henkilön vakinainen osoite oli oikein 99,1 %, ilman osoitetta oli 0,2 % ja osoite oli virheellinen 0,8 % (vuoden 2004 vastaavat luvut olivat 99,2 %, 0,2 % ja 0,7 %). Tilapäinen osoite oli oikein 82,3 % (vuoden 2004 tulos 78,7 %). Asunnon hallintoperuste oli oikein 88,0 % (vuoden 2004 tulos 87,8 %). Äidinkielitieto oli oikein 99,7 % (vuoden 2004 tulos 99,7 %). Ammattitieto tutkittiin vertaamalla henkilön työvoimatutkimuksessa ilmoittamaa ammattia väestötietojärjestelmässä olevaan ammattitietoon. Selvityksen mukaan väestötietojärjestelmässä oleva ammattitieto oli oikein tai melko lähellä oikeaa 62,4 % (vuoden 2004 tulos 59,6 %).

Luotettavuustutkimuksen mukaan henkilöiden osoitetietojen laatu on pysynyt korkeana. Suomen Posti Oy:n kanssa tammikuussa 2001 aloitettu yhteistyö muuttoilmoitusten keruussa on vähentänyt tietämättömyydestä johtuvia lakisääteisen muuttoilmoituksen laiminlyöntejä. Muuttoilmoitusmenettelyä on nopeuttanut ja helpottanut muutosilmoituksen tekemisen mahdollistaminen puhelimitse tai internetin välityksellä. Väestörekisterikeskuksen koordinoima ja yhdessä maistraattien kanssa suorittama tilapäisten osoitteiden säännöllinen tarkistaminen on nostanut tilapäisten osoitteiden oikeellisuutta.

1.12 Konekielisyyden lisääminen

Maistraattien tehtävien monipuolistuminen on henkilötietojen ylläpidossa johtanut sähköisesti eli konekielisesti väestötietojärjestelmään ilmoitettavien tietojen lukumäärän vähentymiseen. Kun väestötietojärjestelmään merkittävä ratkaisu tai ilmoitus käsitellään maistraatissa, se tallennetaan maistraatissa väestötietojärjestelmän ylläpitosovelluksella suoraan järjestelmään, mutta se näkyy tilastoissa ns. manuaalisesti käsiteltynä tapuksena.

Edellä mainittu kehitys on johtanut tilanteeseen, jossa sähköisesti tapahtuvan tietojen ilmoittamisen seuranta ja tilastointi ei kuvaa sitä kehitystä, jota sen on tarkoitettu kuvaavan, eli tietojen rekisteröitymisen nopeutumista. Kun jokin ratkaisu tai ilmoitus käsitellään maistraatissa ja merkitään maistraatin toimesta väestötietojärjestelmään, on asia rekisteröity järjestelmään vähimmällä mahdollisella viipeellä.

Sähköisesti ilmoitettujen väestötietojärjestelmän henkilötietojen ylläpito-ilmoitusten lukumäärä väheni kertomusvuonna 19,7 % verrattuna edelliseen vuoteen 2004. Väheneminen johtuu pääsääntöisesti uskonnollisesta yhdyskunnasta eroamisen ilmoittamisen siirtymisestä seurakunnista maistraatteihin (uskonnonvapauslaki) sekä kirkollisten toimitusten rekisteröinnin loppumisesta (väestötietolaki). Kehitys käy hyvin ilmi luvussa 2.4 olevasta väestötietojärjestelmän ylläpitoilmoitusten taulukosta. Kaikki seurakunnilta saatavat väestötietojärjestelmän ylläpitoilmoitukset toimitetaan nykyään sähköisesti, eli kysymyksessä on pelkästään seurakuntien käsittelemien tapahtumien kokonaismäärän absoluuttinen väheneminen, ei sähköisesti välitettyjen ilmoitusten osuuden lasku.

Väestötietojärjestelmän ylläpidon tilastoinnissa mukana olevista henkilötietoilmoituksista saatiin sähköisesti 54 % vuonna 2005. Vuonna 2004 sähköisesti toimitettujen ilmoitusten osuus oli noin 60 %. Edellä mainitusta syystä johtuva tilastollisten lukujen näennäinen huononeminen peittää alleen mm. sen saavutuksen, että kertomusvuonna kaikki Suomen sairaalat saatiin sähköisen syntymäilmoitusmenettelyn piiriin, eli 100 % syntymäilmoituksista saadaan nyt sähköisesti. Kertomusvuonna käynnistettiin kuolintietojen sähköinen ilmoittaminen suoraan sairaaloiden tietojärjestelmistä, minkä menettelyn leviittäminen on henkilötietojen ylläpidon keskeisiä kehittämiskohteita.

Kaikista maistraattien ja Postin vastaanottamista muuttoilmoituksista 48 % saatiin joko puhelimitse tai internetin välityksellä (vuoden 2004 toteutuma oli 36 %). Puhelimella tehtyjen muuttoilmoitusten osuus pysyi edellisen vuoden 31 %:n tasolla, kun sen sijaan internetin kautta tehtyjen muuttoilmoitusten osuus kasvoi 12 prosenttiyksiköllä (5 % v. 2004, 17 % v. 2005).

Rakennushanketietojen osalta sähköinen ilmoittaminen on kehittynyt myönteisesti, ja vuonna 2005 rakennushankeilmoituksia (RH1-RH5) toimitettiin sähköisesti n. 315 000 kpl, jossa on kasvua lähes 9 % edelliseen vuoteen nähden. Sähköisesti toimitetut rakennushankeilmoitukset edustivat 86 % kaikista väestötietojärjestelmään rekisteröidyistä rakennushankeilmoituksista.

Rakennushanketietoja toimitettiin sähköisesti 76 % kunnista, eli kuntia, jotka toimittavat tiedot väestötietojärjestelmään sähköisesti, oli vuoden lopussa 328 kpl. Rakennushanketietojen siirtäminen internet-verkon kautta EasyEDI -välineellä yleistyi korvaten tietojen toimittamisen levykkeellä: vuoden lopussa 210 kuntaa käytti tätä uutta siirtotapaa (edellisenä vuonna 150 kuntaa).

Kiinteistötietojen osalta ilmoitusmenettelyn tilastointi on aikaisemminkin osoittanut sähköisen ilmoittamisen volyymin ja osuuden vaihtelevan vuosittain jyrkästi: mm. vuonna 2004 voitiin todeta sähköisesti ilmoitettujen tapausten osuuden vähentyneen 16,2 prosenttiyksikköä edelliseen vuoteen verrattuna. Lukuihin vaikuttavat suuresti satunnaisesti tapahtuvat saanto- ja lainhuutorekisterin tietojen kunnossapitoon liittyvät massakäsittelyt, joiden tuloksena väestötietojärjestelmään saadaan välillä suuriakin määriä kiinteistötietojen sähköisiä ylläpitoilmoituksia. Kertomusvuonna väestötietojärjestelmään tallennettiin sähköisessä muodossa saatuja kiinteistötietojen ylläpitoilmoituksia 724 000 kpl ja maistraateissa manuaalisesti 334 000 kpl. Edellisen vuoden 2004 vastaavat luvut olivat 480 000 kpl ja 293 000 kpl.

Kiinteistötiedoista saatiin siis kertomusvuonna sähköisesti 68 %, edellisenä vuonna osuus oli 62 %. Pidemmän aikavälin tarkastelussa voidaan todeta, että vielä vuonna 2000-2002 maistraattien manuaalisesti tallentamien kiinteistötietoilmoitusten määrä oli säännöllisesti yli 700 000 kpl, kun manuaalitallennukseen tulevien tapausten määrä näyttää nyt vakiintuneen noin 300 000 paikkeille. Tämä myönteinen, maistraattien resursseja säästävä kehitys on määrätietoisen kiinteistötietojen ylläpidon automatisointiin tähtäävän työn tulosta. Tuottavuushyötyjen lisäksi kiinteistötietojen sähköisen ilmoitusmenettelyn jatkuva kehittäminen vähentää virhemahdollisuuksia ja nopeuttaa ilmoittamista sekä parantaa tiedon ajantasaisuutta.

1.13 Postiyhteistyö

Suomen Postin, maistraattien ja Väestörekisterikeskuksen yhteinen muuttoilmoituspalvelu kokonaisuudessaan toimi hyvin ja yhteisiä menettelytapoja kehitettiin. Palvelun sujuvuutta ja laatua varmistetaan jatkuvalla laadun valvonnalla yhteisesti kehitettyjen mittausvälineiden avulla. Useimmat asetetuista laatuavoitteista saavutettiin.

Työn jakautumista Postin ja väestökirjahallinnon välillä parannettiin keskittämällä muutto puhelinpalvelu Rovaniemen maistraatin alaisuuteen Kemijärven palveluyksikköön, ottamalla käyttöön uutta puhelintekniikkaa, kehittämällä Postin ja väestökirjahallinnon yhteistä verkkopalvelua ja parantamalla järjestelmien käytettävyyttä. Interaktiivisen puhelinpalvelun kautta tulevien ilmoitusten laatu on selkeästi parempi kuin lomakeilmoitusten. Se säästää omalta osaltaan työtä molemmissa organisaatioissa ja parantaa tiedon ajantasaisuutta. Ponnistuksia sähköisten palvelukanavien käytön lisäämiseksi jatketaan.

Muuttoilmoituspalvelun toimivuudesta suoritettiin vuoden 2005 aikana yksi asiakastytyväisyystutkimus ja sen mukaan n. 71 % asiakkaista oli tyytyväisiä muuttoilmoituspalveluun kokonaisuutena. Puhelimitse ilmoittaminen koettiin edellisten vuosien tapaan helpoimpana tapana ilmoittaa muutosta ja puhelimitse ilmoittaneet olivat myös kaikkein tyytyväisimpiä palveluun. Asiakastytyväisyystutkimuksen tuloksien perusteella voitiin myös todeta, että Postin kanssa tehty kehitystyö sekä viestintä- ja markkinointiyhteistyö on parantanut sähköisten ilmoituskanavien tunnettuutta.

1.14 Vaalitehtävät

Toimintavuoden aikana toimitettiin ainoastaan yhdet ylimääräiset kunnallisvaalit. Tammiukuussa 2006 toimitettu presidentinvaali aiheutti kuitenkin tehtäviä myös vuodelle 2005.

Presidentinvaali

Presidentinvaalissa äänioikeutettujen tietojen poiminta suoritettiin väestötietojärjestelmästä viikonloppuna 26.–27.11.2005. Äänioikeusrekisteri perustettiin määräajassa eli keskiviikkona 30.11.2005. Väestörekisterikeskus lähetti joulukuussa äänioikeutetuille ilmoitukset äänioikeudesta sisältäen ilmoituskortit molempia vaaleja varten sekä uutena tuotteena liitteen, jossa kerrottiin äänioikeutetun vaalipiirin kunnissa olevat ennakoäänestyspaikat käyntiosoitteineen sekä aukioloaikoineen.

Äänioikeutettuja poimittiin kaikkiaan 4 276 967, joista 209 213 asui vakinaisesti ulkomailla. Väestötietojärjestelmän tietojen ajantasaisuutta kuvastaa hyvin se, että maistraatit tekivät äänioikeusrekisteriin ainoastaan 199 itseoikaisua, joista suurin osa oli äänestysalue- eli käytännössä vaalipäivän äänestyspaikkakorjauksia. Äänioikeusrekisteriin tehtiin ainoastaan yksi oikaisuvaatimus, jonka maistraatti kuitenkin hylkäsi.

Rovaniemen kunnallisvaalit

Vuoden 2006 alusta yhdistettiin Rovaniemen kaupunki ja Rovaniemen maalaiskunta. Perustettavassa kunnassa toimitettiin ylimääräiset kunnallisvaalit 23.10.2005. Vaaleja varten Väestörekisterikeskus perusti 7.9.2005 erillisen äänioikeusrekisterin sekä lähetti äänioikeusilmoitukset. Äänioikeutettuja oli kaikkiaan 44 858.

Rovaniemellä asuvia ulkomaalaisia informoitiin erikseen kunnallisvaaleista postittamalla heinäkuussa 491 äänioikeutetulle kolmikieliset kirjeet, joissa kerrottiin kunnallisvaaleista sekä menettelystä, joka on tarpeen äänioikeuden käyttämiseksi ja vaalikelpoisuuden toteuttamiseksi.

Ennakoäänestyspaikkarekisteri

Presidentinvaalia varten ennakoäänestysrekisteri saatettiin ajan tasalle kotimaassa olevien ja ulkomailla sijaitsevien ennakoäänestyspaikkojen osalta. Rekisteriä käytettiin hyväksi karttapohjaisessa äänestyspaikkapalvelussa, ennakoäänestyspaikkojen viennissä internetsivuille, vaalitietojärjestelmässä sekä tiedotettaessa ulkomailla asuville äänioikeutetuille asuinvaltiossaan olevista ennakoäänestyspaikoista yhteystietoineen.

Äänestysaluejaotuksen ja kuntajaotuksen muutokset

Kunnat päättävät vuosittain huhtikuun loppuun mennessä äänestysaluejaotuksen mahdollisesta muuttamisesta. Uusi jaotus rekisteröidään kesän aikana väestötietojärjestelmään. Suuntauksena viime vuosina on ollut äänestysalueiden määrän pieneneminen, jolloin muutoksia tapahtuu vuosittain melko paljon. Muutosten läpivienti järjestelmään edellyttää Väestörekisterikeskukselta tietojen kulun tarkkaa seurantaa ja rekisteröitymisen oikeellisuuden valvontaa. Tehtävän tärkeys korostuu, kun tiedossa on syysvaaleja tai seuraavan vuoden alusta voimaan tulevia kuntaliitoksia.

Kertomusvuonna väestötietojärjestelmään ennakoitiin vuoden 2006 alusta voimaantuleva kuntajaotuksen muutos, jolla Rovaniemen kaupunki ja Rovaniemen maalaiskunta yhdistettiin. Ennakointi oli suoritettava, koska ylimääräiset kunnallisvaalit toimitettiin uuden kuntajaotuksen mukaisesti. Lisäksi ennakoitiin muita kuntien osaliitoksia.

Vaalitietojärjestelmän uusiminen

Väestörekisterikeskuksen edustajat olivat mukana vaalitietojärjestelmän kokonaisuudistuksen suunnittelussa, joka ajoittuu 2010 luvulle asti. Kertomusvuonna suunniteltiin äänioikeustietojärjestelmä-osuus siten, että vuoden 2007 eduskuntavaaleissa on tarkoitus kokeilla sähköistä äänestämistä kolmessa kunnassa.

Kunnalliset kansanäänestykset

Kertomusvuonna ei toimitettu kunnallisia kansanäänestyksiä. Siikajoen kunnanvaltuusto päätti kuitenkin 14.12.2005 pitämässään kokouksessa toimittaa kansanäänestyksen koko kunnan alueella 19.2.2006. Väestötietojärjestelmästä poimittiin äänestysoikeutettujen tiedot 30.12.2005 tilanteen mukaisina ja kunnalle toimitettiin heti vuoden 2006 alussa äänestysluettelot sekä osoitetiedosto kirjeäänestysasiakirjojen lähettämistä varten.

1.15 Tietojen luovutus

Väestörekisterikeskuksen ja maistraattien ylläpitämän väestötietojärjestelmän merkitys yhteiskunnan perustietohuollon ylläpitäjänä kasvoi edelleen. Asiakaskuntaan liittyi uusia asiakkaita, erityisesti rakennus- ja kiinteistötietojen käyttäjiksi. Myös suorakäyttöisen tietopalvelun merkitys kasvoi erityisesti yksityisellä sektorilla.

Julkisen sektorin keskeisimpiä käyttäjiä olivat valtion viranomaisten lisäksi kunnat ja niiden hallintokunnat, seurakunnat, eläkelaitokset, yliopistot ja korkeakoulut sekä tutkimuslaitokset. Yksityisen sektorin keskeisimpiä käyttäjiä olivat suoramarkkinointia harjoittavat yritykset sekä pankit ja vakuutuslaitokset.

Toimintavuosi oli tietopalvelun osalta jälleen ennätyksellinen. Tulokertymä oli n. 10,2 miljoonaa euroa. Julkisen sektorin osuus tästä oli 4,74 milj. euroa ja yksityisen sektorin osuus 5,46 milj. euroa. Tulokertymän kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 2,8 %.

Väestötietojärjestelmästä luovutettiin toimintavuoden aikana n. 291 miljoonaa tietoyksikköä. Valtaosa luovutetuista tiedoista oli henkilötietoja. Rakennustietojen käyttö kuitenkin kasvoi aikaisempiin vuosiin verrattuna. Väestötietojärjestelmän tietojen suurin käyttäjäryhmä käyttövolyymien perusteella laskettuna oli yksityisen sektorin yritykset ja yhteisöt, erityisesti suoramarkkinointia harjoittavat yritykset.

Tietoja luovutettiin perus- ja muutostietotoimituksina, asiakasrekisterin päivityksinä, otantoina ja poimintoina, luetteloina ja lukumääräselvityksinä, suorakäyttö- ja sovelluskyselyinä (online-kyselypalvelut), puhelinpalveluina sekä verkossa toimivina kansalaispalveluina. Tietojen luovutuksen yksikkömääräinen kasvu perustui online-kyselypalveluiden kasvuun, erityisesti yksityisen sektorin kyselyasiakkaiden sovellussovellusyhteyksillä tekemien kyselymäärien kasvuun. Sen sijaan suorakäyttösovelluksella tehtyjen kyselyjen määrän kasvu oli maltillista.

Kertomusvuoden aikana panostettiin myös tietosuojaan ja tietoturvaan sekä asiakasprosessin kehittämiseen. Puhelinpalveluita koskevat käytännösäännöt laadittiin ja otettiin käyttöön kouluttamalla niitä puhelinpalveluissa toimiville osapuolille. Suorakäyttö-kyselyissä ryhdyttiin merkitsemään tunnistuskyselyissä syy, mihin tarkoitukseen kysely oli tehty, mikä osaltaan toteutti Rekisterisuojaohjelmassa asetettuja tavoitteita.

Kertomusvuonna Palvelutuotteet yksikkö ja Varmennepalvelut yksikkö yhdessä tekivät perusteellisen selvityksen Väestörekisterikeskuksen maksullisen palvelutuotannon liiketoimintamallista. Projektissa käytiin läpi molempien myyntiyksiköiden toimintaprosessit, arvioitiin toiminnan tehokkuutta ja toimintatapoja sekä vaihtoehtoisten toimintatapojen

mahdollisuuksia, kuten ulkoistamisvaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia asiakkaisiin, toiminnan tehokkuuteen ja kannattavuuteen. Tämän pohjatyon perusteella tehtiin talossa myös esiselvitys toiminnan eräiden osien liikelaitostamisvaihtoehtoista.

Tietojen luovutuksen kehittämisen painopiste oli uuden kyselyjärjestelmän toteutustyön aloituksessa. Myös internetpohjaisen osoitepalvelun kehittämistä sähköisempään suuntaan arvioitiin projektissa, joka kävi läpi paitsi sähköisen osoitepalvelun tietosuojakysymyksiä, teki myös sen kannattavuutta ja toiminnan tehokkuutta koskevia selvityksiä. Projekti päättyi lopputuloksena ehdottamaan sähköisen osoitepalvelun edelleen kehittämistä kuitenkin tietosuojanäkökohdat tiukasti huomioiden.

Väestörekisterikeskus osallistui aktiivisesti asukaskyselypalvelun markkinointitoimenpiteisiin yhteistyössä ohjelmistotoimittajan sekä maistraattien kanssa muun muassa tuottamalla markkinointimateriaalia maistraateille, postittamalla suorakirjeen kaikille Suomessa toimiville isännöintiyrityksille sekä mainostamalla palvelua isännöintitoimistoille suunnatuissa lehdissä ja verkkosivustoilla. Lisäksi Väestörekisterikeskus osallistui yhteistyökumppaneidensa kanssa isännöintialan ammattitapahtumiin sekä esittelytilaisuuksiin.

1.16 Maksulliset puhelinpalvelut

Osoitepalvelupuhelimeen soitettiin toimintavuoden aikana noin 291 431 puhelua ja sieltä luovutettiin 1 088 815 osoitetta. Vuoden 2001 kesästä lähtien palvelusta on ollut mahdollisuus saada myös puhelinnumeroita. Niitä annettiin toimintavuoden aikana noin 32 177 kappaletta.

Internetissä toimivan ns. Nettiosoitepalvelun uusittu versio otettiin käyttöön vuoden 2003 alkupuolella. Palvelun suosio kasvoi edelleen selvästi edelliseen vuoteen verrattuna. Palvelusta luovutettiin 19 024 osoitetta, joka on noin 15,5 % enemmän kuin edellisellä vuonna.

Väestötietopuhelimen käyttö laski edellisestä vuodesta. Väestötietopuhelimeen soitettiin 23 869 puhelua ja siinä luovutettiin 111 830 tietoyksikköä. Palvelun suurin käyttäjäryhmä on edelleen terveydenhuoltoala.

Puhelinpalveluiden puhelumäärien ja luovutettujen yksiköiden kehitys näkyy useamman vuoden ajalta taulukosta luvussa 2.5.3.

2 TOIMINNAN TULOKSELLISUUS JA TULOSTAVOITTEIDEN TO- TEUTUMINEN

2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Väestörekisterikeskus pyrkii yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen neljän strategisen toimenpiteen avulla:

1. Verkostoitumalla ja vaikuttamalla keskeisiin toimijoihin ja tietoyhteiskunnan päättäjiin ja vahvistamalla asemaansa luotettavana ja kiistattomana osana tietoyhteiskunnan perusinfrastruktuuria.
2. Lisäämällä toimintansa tehokkuutta ja kasvattamalla tulostaan hallitusti ja kohdennetusti. Kasvun on tapahduttava tietoturvaa ja laatua korostaen.
3. Luomalla uusia palveluita ja uudenlaisia palvelumuotoja.
4. Kehittämällä mitattavissa olevia laadukkaampia, sujuvampia, yhtenäisempiä ja joustavampia toimintatapoja ja prosesseja yhteistyökumppaneidensa, sidosryhmiensä ja asiakkaidensa kanssa.

Toimenpiteen 1) toteutumista kuvaa muun muassa luvussa 1 esitetty katsaus viraston toimintaan sekä tässä luvussa myöhemmin esitettyjen tulostavoitteiden toteutuminen. Siitä käy ilmi, että Väestörekisterikeskus on ollut mukana useissa valtionhallinnon yhteishankkeissa, kehittänyt yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa heidän tietojärjestelmiään. Väestörekisterikeskus tuottaa myös useita palveluita yhteisesti muiden organisaatioiden kanssa. Väestörekisterikeskuksen vahvistunutta asemaa osana tietoyhteiskunnan perusinfrastruktuuria kuvaa myös järjestelmien käytettävyyden jatkuva parantuminen ja tietojen käytön lisääntyminen.

Toimenpiteen 2) toteutumista kuvaa muun muassa palvelutuotannon tuloksen kehitys ja toisaalta tietoturvaan ja laatuun kohdistetut toimenpiteet. Näihin liittyvien tulostavoitteiden toteutumista on kuvattu jäljempänä tässä luvussa.

Väestörekisterikeskus on ottanut tulostavoitteisiinsa myös vuonna 2005 useampia tavoitteita luoda uusia tuotteita ja palveluita. Näiden tulostavoitteiden toteutumisesta, mikä samalla kuvaa strategisen toimenpiteen 3) toteutumista, on kerrottu jäljempänä tässä luvussa. Lisäksi luvussa 1.6 on kerrottu esimerkiksi, kuinka Väestörekisterikeskus on osallistunut verkkopalveluiden kehittämiseen.

Väestötietojärjestelmän tietojen ylläpitoon, järjestelmien ylläpitoon ja tietopalveluiden järjestämiseen, kuin myös varmennepalveluiden toteuttamiseen osallistuu useita muita viranomaisia ja muita yhteistyökumppaneita. Kehittämällä yhteisiä toimintatapoja ja prosesseja Väestörekisterikeskus voi vaikuttaa paitsi omaan tehokkuuteensa mutta myös yhteistyökumppaniensa ja sidosryhmiensä toiminnan tehokkuuteen. Väestörekisterikeskus on esimerkiksi vuonna 2005 ollut mukana kehittämässä tilapäisesti Suomessa asuvien ulkomaalaisten ilmoitusten vastaanottoa yhdessä verohallinnon kanssa ja käynnistänyt väestötietojärjestelmän suorakäyttöisten kyselypalveluiden uudistamisen, minkä avulla väestötietojärjestelmän tiedot ovat entistä joustavammin asiakkaiden käytettävissä. Toimenpiteen 4) toteutumisesta kuvaa sekä tämän luvun tulostavoitteiden toteutumisesta kertovat kohdat että luvun 1 katsaus viraston toimintaan.

2.2 Talousarviotavoitteiden toteutuminen

Tulostavoite: Henkilötiedot tulevat viranomaisilta 68 %:sti sähköisesti.

Toteuma: Henkilötiedoista ilmoitettiin sähköisesti vanhojen laskentaperusteiden mukaan 54 %. Asetettua tulostavoitetta ei ole saavutettu ja kehitystrendi on negatiivinen (vuoden 2004 toteutuma oli 60 %).

Syntymä- ja kuolintietojen konekielinen ilmoittaminen on edelleen lisääntynyt, syntymätiedoista saadaan näin jo 100 %. Yhä useammat henkilötiedot kuitenkin ”syntyvät” jatkossa enenevässä määrin siten, että niiden saaminen järjestelmään tietoliikenneyhteyksin ei ole mahdollista. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi ulkomailta saatavat syntymä- ja kuolintiedot. Tavoitteen tarkoituksenmukaisuutta kyseenalaistaa myös se, että useat tapahtumat (siviilivihkiminen, kirkosta eroaminen, lapsen tietojen ilmoittaminen) jo ”syntyvät” maistraateissa, jolloin niiden tallentamista järjestelmään ei lasketa konekieliseksi menettelyksi. Näiden tapahtumien määrä ja osuus kokonaisuudesta on lisääntynyt voimakkaasti ja tulee jatkossa myös lisääntymään. Näin ollen konekielisyyden osuus tämän kehityksen seurauksena pienee. Tapahtumien erittely toisaalta maistraateissa tehtyihin rekisteröinteihin ja toisaalta muualta tullessiin ilmoituksiin ei puolestaan ole perusteltua laskentamenetelmien muutosten toteuttamisen aiheuttamien suurten kustannusten johdosta.

VRK onkin esittänyt edellä mainituista seikoista johtuen SM:lle lähettämässään muistiossa (päiväty 29.8.2005), että tavoitteesta luovuttaisiin vuoden 2007 talousarviosta lukien.

Tulostavoite: 76 % kunnista ilmoittaa rakennushanketiedot sähköisesti.

Toteuma: Vuoden lopussa 76 % kunnista ilmoitti rakennushanketiedot sähköisesti.

Tulostavoite: Vakinaisten osoitteiden oikeellisuus on vähintään 99 %.

Toteuma: Marraskuussa 2005 suoritettujen tutkimusten perusteella oikeellisuus oli 99,1 %.

Tulostavoite: Tilapäisistä osoitteista on oikein 77 %. Tilapäisten ja postiosoitteiden oikeellisuutta valvotaan ja parannetaan kohdennetuin tarkistuksin.

Toteuma: Marraskuussa 2005 suoritettujen tutkimusten perusteella oikeellisuus oli 82,3 %.

Tulostavoite: Muuttoilmoituksista 45 % tehdään puhelimitse tai verkon kautta.

Toteuma: 48 % muuttoilmoituksista tehtiin sähköisesti eli puhelimitse tai verkon kautta.

Tulostavoite: Alueyksikön toiminta on alkanut hallitusti 1.9.2005.

Toteuma: Väestörekisterikeskuksen Laatu-yksikkö aloitti toimintansa Kokkolassa 1.9.2005 suunnitellulla tavalla. Tarvittava henkilöstö on rekrytoitu ja aloittanut tehtävissään. Toimitilat ovat käytössä saneerattuna sovitulla tavalla. Tietotekniset ratkaisut on toteutettu kustannustehokkaasti ja ne toimivat hyvin.

2.3 Muiden tulostavoitteiden toteutuminen

Tulostavoite: Julkisoikeudellisia suoritteita koskeva maksu-uudistus on otettu käyttöön ja sen toteutumista seurataan.

Toteuma: Uudet maksut otettiin käyttöön 1.5.2005. Seuranta ei ole vielä tehty, mutta n. 200 000 euron lisätulo julkisten suoritteiden osalta on oletettavasti hinnan korotuksen seurauksena, sillä luovutettujen yksikköjen määrä on pysynyt edellisen vuoden tasolla.

Tulostavoite: Tilapäisesti Suomessa asuvien ulkomaalaisten ilmoitusten vastaanotto on uudistettu ja rekisteröintiä nopeutettu.

Toteuma: Verotoimistot ottavat vastaan ilmoituksia. Maassa tilapäisesti asuvien ulkomaalaisten rekisteröintien lukumäärä on lisääntynyt yli 80 %. Kelan kanssa neuvottelut ovat alkaneet, sopimus on valmisteilla ja siihen liittyvä koulutus alkaa vuoden 2006 alkupuolella. Tietojen keruu aloitetaan 2006 puoleenväliin mennessä.

Tulostavoite: Tietopalvelu- ja varmennepalvelutulot ovat vähintään 10,9 miljoonaa euroa, josta tietopalvelut 9,6, varmennepalvelut 1,2 ja vaalit 0,1 miljoonaa euroa

Toteuma: Kaikilla liiketoiminta-alueilla tavoite saavutettiin. Tietopalveluissa laskutettiin yhteensä 10,2 ja varmennepalveluista 1,5 miljoonaa euroa eli yhteensä 11,7 miljoonaa euroa. Vaaleista ei ollut tuloa. Kokonaistulos oli 107 %.

Tulostavoite: Vaalit hoidettu virheettää

Toteuma: Tavoite toteutui.

Tulostavoite: Sisäiset ja ulkoiset tietoturva- ja laatuauditoinnit on toteutettu ja tarvittavat toimenpiteet on toteutettu.

Toteuma: Tietoturvaan ja laatutyöhön liittyvät auditoinnit on suoritettu ja niihin liittyvät jatkotoimet on suunniteltu. Väestörekisterikeskukselle myönnettiin BS7799 uuden standardin mukainen sertifikaatti tammikuussa 2005. Uuteen standardiin liittyvässä auditoinnissa ei havaittu poikkeamia eikä jatkotoimenpiteille siten ollut tarvetta.

Ulkoiset auditoinnit pidettiin 25.–26.10.2005 ja niissä havaittiin vain yksi lievä poikkeama tietoturvamittareiden suhteen. Poikkeama korjataan vuoden 2005 loppuun mennessä.

Tulostavoite: Väestötietojärjestelmän ja varmennepalveluiden käytettävyys on sopimuksissa määriteltujen vaatimusten mukainen. Laaditaan toimenpide-ehdotus kustan-

nusarvioineen näiden koko yhteiskunnan jatkuvan toiminnan kannalta kriittisten perusjärjestelmien käytettävyyden varmistamiseksi lähivuosina tarvittavista parannuksista. Käytettävyyden parantamiseen pyritään saamaan lisärahoitusta yhteistyössä sisäasiainministeriön alueiden ja hallinnon kehittämisosaston kanssa.

Toteuma: VTJ:n ja varmennepalveluiden käytettävyys on ollut sopimuksissa määriteltujen vaatimusten mukainen. VRK on yhdessä sisäasiainministeriön kanssa käynnistänyt toimenpiteet lisärahoituksen saamiseksi.

Tulostavoite: Holhoustietojärjestelmän (Holle) uudistus on aloitettu vuonna 2005.

Toteuma: Lokakuussa käynnistettiin uudistusprojekti, jossa kehitetään Maisa-Holle tiedonsiirtoa, Hollesta annettavia tietopalveluja sekä Hollen käyttöliittymää. Projektin tulokset otetaan käyttöön vuoden 2006 kuluessa.

Tulostavoite: Sähköisen asioinnin ja GateWay-palvelukokonaisuuden liiketoimintamalli on suunniteltu ja sen toimeenpano käynnistetty.

Toteuma: GateWay-palvelukokonaisuuden liiketoimintamalli on valmistunut 30.10.2005 mennessä ja tähän liittyvä toimeenpano on käynnistetty.

Tulostavoite: VTJ:n teknistä ja toiminnallista tuotteistamisesta jatketaan. Kyselypalveluiden uudistaminen on aloitettu, mikäli se on mahdollista käytettävissä olevan määrärahan puitteissa.

Toteuma: Väestörekisterikeskuksen sisäinen VTJ-kyselypalveluiden toteutusprojekti (VÄSKY) asetettiin 3.2.2005 ja toimitussopimus VTJ-kyselypalvelun toteutuksesta allekirjoitettiin 26.4.2005. Projekti etenee projektisuunnitelman mukaisesti ja uuden järjestelmän käyttöönotto tapahtuu 1.12.2006 – 30.6.2007 välisenä aikana.

Tulostavoite: Väestötietojärjestelmän tietopalveluiden ja varmennepalveluiden osalta tehdään esiselvitys liikelaitostamismahdollisuuksista.

Toteuma: Väestörekisterikeskuksen maksullisen palvelutoiminnan liiketoimintamalliselvitys tehtiin pohjatyönä liikelaitostamisesiselvitykselle ja se valmistui syyskuun loppuun mennessä. Esiselvityksen väliraportti on jätetty Väestörekisterikeskuksen johtoryhmälle 8.12.2005 ja työn loppuraportti on valmistunut 30.1.2006.

Tulostavoite: Vuoden 2005 aikana tehdään selvitys www-osoitepalvelujen kehittämiseksi.

Toteuma: Selvitystyö valmistui syyskuun lopussa ja siitä on pyydetty ja saatu maistraateilta lausunnot. Selvitystyön loppuraportti on toimitettu SM:öön. Jatko-työn suunnitelmat ovat käynnistyneet.

Tulostavoite: Varmennetietojärjestelmän (Vartti 2+) ensimmäinen vaihe on otettu tuotantoon.

Toteuma: Varmennepalvelut -yksikön toimintaympäristön kehityksen ja nykytilan arvioinnin tuloksena Väestörekisterikeskus käynnisti Varmennetietojärjestelmä

(Vartti) hankkeen, joka muodostuu Vartti-selvityksestä (varmennejärjestelmän nykytilan kuvaus ja tavoitetilan toiminnallinen kuvaus), tarjouskilpailutusasiakirjojen tuottamisesta, tarjouskilpailutuksen järjestämisestä ja Vartti-hankkeen toteuttamisesta yhdessä valitun toimittajakumppanin kanssa.

Vartti-tarjouskilpailun voitti Tieto Enator Oyj. Vartti-hankkeen toimitussopimus allekirjoitettiin 30.6.2005. Vartti-hankkeen ensimmäisen osaprojektiin liittyvä valmistelutyö käynnistettiin heti hankintapäätöksen tiedoksi antamisen jälkeen. Ensimmäinen osa otetaan tuotantoon alkuvuonna 2006.

Tulostavoite: Ainakin kahdelta verkko-operaattorilta on saatavilla kansalaisvarmenteet ja tuotteet on tuoteistettu palveluoperaattoreita varten.

Toteuma: Kansalaisvarmenne on mahdollista saada TeliaSonera Finlandin ja Elisän liittymin. Tuotekehitys palveluoperaattoreiden kanssa käynnistetään asiakastarpeen kasvaessa.

Tulostavoite: Väestörekisterikeskuksen tuottama varmennepalvelu on käytössä biometristen passien tietojärjestelmissä.

Toteuma: VRK on mukana SM:n poliisiosaston biometrisia passeja koskevassa hankkeessa. Hankkeen kokonaisaikataulu on siirtynyt VRK:sta riippumattomista syistä vuodelle 2006, jolloin tavoite toteutunee.

Tulostavoite: Sisäasiainministeriön vahvistamissa, keskitettyjen hankintamenettelyjen piiriin kuuluvissa hankinnoissa noudatetaan niitä koskevia puitesopimuksia ja tuotteiden sekä palveluiden yhteensopivuuteen tähtääviä ohjeita. Seuraavan vuoden hankinnat aloitetaan vasta sen jälkeen, kun sisäasiainministeriö on vahvistanut keskitetyt hankintamenettelyt.

Toteuma: VRK on noudattanut puitesopimuksia ja hankintaohjeita.

Tulostavoite: Suomen ja Viron välillä on toiminnassa tietojenvaihto.

Toteuma: säännöllinen, automatisoitu tietojen vaihto on alkanut marraskuussa 2005.

Tulostavoite: Väestörekisterikeskuksen menoarvio vuodelle 2005 on n. 17 miljoonaa euroa ja tuloarvio 10,9 miljoonaa euroa, josta tietopalvelut 9,6 miljoonaa euroa, varmennepalvelut 1,2 miljoonaa ja vaalit 0,1 miljoonaa euroa.

Väestörekisterikeskukselle osoitetaan valtion talousarvion momentilta 26.06.21 4 623 000 euroa käytettäväksi vuonna 2005. Tämän lisäksi Väestörekisterikeskuksella on käytettävissään vuodelta 2004 siirtyvä erä, jota pitää käyttää mm. viraston Kokkolan yksikön perustamiskustannuksiin.

Toteuma: Vuonna 2005 Väestörekisterikeskuksen menot olivat n. 16,5 miljoonaa euroa. Menoarviosta käytettiin noin 97 %. Tuloja kertyi 11,7 miljoonaa euroa eli tulo-arvio ylitettiin n. 7 %.

2.4 Väestötietojärjestelmän ylläpidon tehokkuus

Väestötietojärjestelmän ylläpidossa seurataan ilmoitusliikenteen kehittymistä. Väestötietokeskuksen tulostavoitteena on jo useiden vuosien ajan ollut ilmoitusliikenteen konekielisyyden lisääminen. Väestötietojärjestelmän tietojen ylläpidosta vastaavat maistraatit, mutta ilmoituksia tekee myös useat muut keskeiset tahot.

Tavoite lisätä konekielistä ilmoitusliikennettä ei kuitenkaan ole täysin tarkoituksenmukainen, koska useat tapahtumat (siviilivihkiminen, kirkosta eroaminen, lapsen tietojen ilmoittaminen) jo "syntyvät" maistraateissa, jolloin niiden tallentamista järjestelmään ei lasketa konekieliseksi menettelyksi. Kun jokin ratkaisu tai ilmoitus käsitellään maistraatissa ja merkitään maistraatin toimesta väestötietojärjestelmään, on asia rekisteröity järjestelmään vähimmällä mahdollisella viipeellä. Näiden tapahtumien määrä ja osuus kokonaisuudesta on lisääntynyt voimakkaasti ja tulee jatkossa myös lisääntymään. Konekielisen ilmoitusliikenteen muutoksista on kerrottu enemmän luvussa 1.12.

Alla olevissa taulukoissa on kuvattu ilmoitusliikenteen kehittymistä: konekielisten ilmoitusten määrää ja osuutta sekä eri ilmoitustyyppien määriä ilmoitustyypeittäin.

Konekieliset ilmoitukset

	2005	2004	2003	2002	2001
Käräjäoikeudet	17690	17570	22573	40765	41706
Kunnat	351612	385084	468879	440880	325321
Seurakunnat	93506	142152	141430	126080	119992
Ulkomalaisvirasto	7464	8943	5478	1502	
Syntymä ja kuolema	56090	49818	40736	34545	22566
Huoltosopimukset	2436	2055	1262		
Muu konekielinen	795140	566047	1858575	1630382	576010
YHTEENSÄ	1323938	1171669	2538933	1628380	574009

Ilmoitusliikenne

Henkilötiedot

	2005	2004	2003	2002	2001
Konekielisesti	177 186	220 538	211 479	202 892	184 264
Maist./puh. ja sähkö. muut	340 747	253 829	197 476	172 970	184 643
Maist./muut tapahtumat	900 485	955 715	965 115	937 115	1 015 087
Väestötietokeskus	6 904	31 788	9 783	25 028	24 663

Rakennustapahtumat

	2005	2004	2003	2002	2001
Konekielisesti	419 921	469 229	545 487	528 108	452 376
Maistraatit	603 646	595 305	607 002	645 865	536 715
Maanmittaustoimistot	38 715	39 990	40 259	34 628	42 368
Väestötietokeskus	11 996	12 424	16 779	17 004	25 868

Kiinteistötapahumat

	2005	2004	2003	2002	2001
Konekielisesti	724 395	479 847	1 780 705	1 543 154	448 955
Maistraatit	344 393	293 475	488 112	757 823	741 725
Väestörekisterikeskus	1 659	2 849	1 130	1 219	1 018

Muuttoilmoitus

Kansalaisten muuttoilmoituksia otetaan vastaa Suomen Postin, maistraattien ja Väestörekisterikeskuksen yhteistyössä ylläpitämien menetelmien avulla. Yhteisellä muuttoilmoituksella kerätään tietoja sekä väestötietojärjestelmään että Postin osoitetietojärjestelmään. Yhteisenä tavoitteena on ollut lisätä sähköisesti eli internetissä ja puhelimesta tehtyjen muuttoilmoitusten määrää suhteessa lomakkeella tehtyihin ilmoituksiin. Yhteistyön tavoitteena on ollut myös tasoittaa työnjakoa maistraattien ja Suomen Postin kesken, ja toisaalta tavoitteena on ollut, että maistraatti hoitaisi virka-aikaisista muuttopuheiluista 75 %.

Alla olevat taulukot kuvaavat muuttoilmoituskanavien suhteellisen osuuden ja työnjaon kehitystä vuodesta 2002 alkaen.

MUUTTOILMOITUKSET

KAIKKI YHTEISEN TIEDONKERUUN PUITTEISSA TALLENNETUT

	2005		2004		2003		2002	
	Ilmoitukset yht.	%-osuus	Ilmoitukset yht.	%-osuus	Ilmoitukset yht.	%-osuus	Ilmoitukset yht.	%-osuus
Internet	165 563	17	45 140	5	14 781	2	79	0
Puhelin	297 990	31	291 206	31	243 973	26	226 102	25
Sähköilm. YHT.		48		36		28		25
Lomake	494 732	52	600 095	64	662 975	72	687 585	75
Yhteensä	958 285	100	936 441	100	921 729	100	913 766	100

TYÖNJAKO

	2005		2004		2003		2002	
	Maistraatit	Posti	Maistraatit	Posti	Maistraatit	Posti	Maistraatit	Posti
Kaikki työt	44 %	39 %	43 %	52 %	38 %	60 %	39 %	61 %
Puhelin	85 %	15 %	69 %	31 %	59 %	41 %	63 %	37 %
Lomake	34 %	66 %	34 %	66 %	32 %	68 %	31 %	69 %

VÄESTÖTIETOJÄRJESTELMÄÄN REKISTERÖIDYT

	2005		2004		2003		2002	
	Ilmoitukset yht.	%-osuus	Ilmoitukset yht.	%-osuus	Ilmoitukset yht.	%-osuus	Ilmoitukset yht.	%-osuus
Internet	114 533	17	29 148	4	9 066	1	56	0
Puhelin	226 214	34	224 681	35	188 410	30	172 914	28
Sähköilm. YHT.		51		39		31		28
Lomake	322 839	49	396 717	61	435 996	69	438 209	72
Yhteensä	663 586	100	650 546	100	633 472	100	611 179	100

2.5 Maksullisen palvelutuotannon tehokkuus

2.5.1 Palvelutuotannon yleiskuvaus

Väestörekisterikeskus harjoittaa maksullisena toimintana tietojen luovutusta ja varmennepalvelujen myyntiä. Väestörekisterikeskuksen maksullista toimintaa säätelevät valtion maksuperustelaki (150/1992) sekä rekisterihallinnon maksuista annettu sisäministeriön asetus. Myös väestötietolaki (507/1993), asettaa omat vaatimuksensa Väestörekisterikeskuksen maksulliselle toiminnalle.

Julkishallinnon tietopalveluissa oma henkilökunta hoitaa suoritteiden myyntiä, markkinointia, lupa-asioita sekä yleishallinnon ja tietohallinnon kehitystehtäviä. Yhteistyökumppanit suorittavat Väestörekisterikeskuksen tietojen, tuotteiden ja palvelujen toimitukset.

Liiketaloudellisten tietojen luovutuksessa on kolme yhteistyökumppania, jotka vuoden 1998 kesästä lähtien ovat vastanneet tietojen toimituksista ja toimitusten luovutuskustannuksista.

2.5.2 Tietopalvelutilausten ja tietolupien määrät

Alla oleva taulukko kuvaa tietojen luovutuksia koskevien tilausten määrien kehitystä. Jokainen tietojen luovutus perustuu Väestörekisterikeskuksen myöntämään tietolupaan. Osa tilauksista hoidetaan ns. jatkuvien lupien puitteissa, jolloin yksittäistä tietojen luovutusta varten ei ole välttämättä tehty uutta tietolupaa.

Tietoluvat ja tilaukset 2001 - 2005					
	2005	2004	2003*	2002	2001
Yksityinen sektori					
lupia	501	399	300	253	265
tilauksia	940	1017	800	675	746
Yhteensä	1441	1416	1100	928	1011
Julkinen sektori					
lupia	400	412	460	496	436
tilauksia	840	689	640	616	643
Yhteensä	1240	1101	1100	1112	1079
YHTEENSÄ					
lupia	901	811	760	749	701
tilauksia	1780	1706	1440	1291	1389
Yhteensä	2681	2517	2200	2040	2090
2003* osittain arvio					

2.5.3 Maksullisessa palvelutuotannossa luovutetut yksiköt

Alla olevassa taulukossa on Väestorekisterikeskuksen maksullisen palvelutuotannon puitteissa luovutettujen tietoyksiköiden tai muiden myytyjen yksiköiden määrät tuoterhyhmittäin eriteltynä.

MYYDYT TIETOYKSIKÖT TUOTERYHMITÄIN ERITELTYNÄ					
JULKISOIKEUDELLISET SUORITTEET					
	2005	2004	2003	2002	2001
	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl
Suorakäyttö	11 276 876	10 837 422	10 044 733	10 010 555	9 288 585
Muutostietopalvelu	23 078 573	23 831 669	22 913 770	21 968 173	23 185 989
Otanta- ja poimintapalvelut	26 435 223	34 164 929	32 206 165	29 848 936	35 026 450
Sähköinen henkilökortti	30 023	32 314	19 980	2 378	4 368
Vaalipalvelut			21 700	6 107	17 409
Asiakasrekisterin päivitys	16 252 928	21 550 857	14 660 279	18 021 447	11 401 625
Erillislueletot ja tilastot	6 252	8 794	31 116	271 328	12 375
Väestötietopuhelin:					
Puheluiden lkm	23 869	29 159	30 594	30 470	31 434
(Luovutetut yksiköt)	111 830	137 755	140 000	150 000	167 600
Muu tietojen luovutus			258	758	527
Yhteensä	77 103 744	90 455 144	79 928 595	80 160 152	78 968 762
LIIKETALOUDELLISET SUORITTEET					
	2005	2 004	2 003	2 002	2 001
	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl
Otanta- ja poimintapalvelut	148 531 483	116 167 146	100 151 644	105 587 698	100 057 899
Asiakasrekisterin päivitys	60 823 220	72 331 366	22 454 247	20 428 791	18 203 150
Suorakäyttö	3 192 728	2 748 788	936 778	1 127 792	1 046 016
Osoitepalvelupuhelin:					
Puheluiden lkm	291 431	350 637	369 509	347 176	371 603
(Luovutetut yksiköt)	1 088 815	1 147 350	1 150 000	1 160 000	1 163 552
Nettiosoitopalvelu:					
Tilausten lkm	19 024	16 478	11 028	6 674	7 901
Varmennepalvelut	45 636	4 504	3 298	3 810	1 089
Analysointi	1 715 916	1 793 327	313 946	338 679	230 064
Erillislueletot ja tilastot	44 884	78 908	1 894 153	2 376 360	541 604
Muu tietojen luovutus		3	4	8	1
Yhteensä	214 664 322	193 491 157	126 134 607	130 216 988	120 459 327
TIETOYKSIKÖT YHTEENSÄ	291 768 066	283 946 301	206 063 202	210 377 140	199 428 089

Vastaava taulukko, jossa on kerrottu tuoteryhmittäin eriteltynä myytyjen suoritteiden euromääräiset tuotot on luvussa 3.3.2.1.

Väestötietojärjestelmän suorakäyttö, johon kuulu suorakäyttöinen käyttöliittymä ja kyse-lyt sovelluskysely-yhteydellä, on jatkanut vuonna 2005 tasaista kasvuaan sekä julkishal- linnon että liiketaloudellisissa tietopalveluissa. Samoin liiketaloudellisissa otannoissa ja

poiminnoissa on luovutettu merkittävästi enemmän tietoyksiköitä kuin edellisenä vuonna.

Sähköisten henkilökorttien menekki on vakiintunut noin 30 000 kappaleeseen vuositasolla. Varmennepalveluissa on saavutettu kuitenkin merkittävä suoritustuotannon lisäntyminen liiketaloudellisella puolella. Tämä selittyy sillä, että Väestörekisterikeskuksen tuottamien organisaatiovarmenteiden menekki on kasvanut.

2.5.4 Maksullisen palvelutuotannon tuottavuus

Maksullisen palvelutuotannon tuottavuus on laskettu luovutettujen ja tietopalvelussa hyväksikäytettyjen yksiköiden ja henkilötyövuosien suhteena. Maksullinen tietojenluovutus on järjestetty omaksi kokonaisuudekseen Palvelutuotteet-yksikköön ja vastaavasti Varmennepalvelujen myynti on järjestetty omaksi kokonaisuudekseen Varmennepalvelut-yksikköön. Alla ensimmäisessä taulukossa on tietopalveluiden (Palvelutuotteet) ja varmennepalveluiden tuottavuus yhteensä ja jälkimmäisissä taulukoissa on eritelty tietopalveluiden ja varmennepalveluiden tuottavuus.

VRK YHTEENSÄ					
	2005	2004	2003	2002	2001
Tietoyksikköä (milj.)	291 768 066	283 946 301	206 055 436	210 388 851	200 349 765
Henkilötyövuodet	108,4	106	104	104	100
Tietoyksiköt (milj.) / htv	2 691 587	2 678 739	1 981 302	2 022 970	2 003 498
Muutos edellisestä vuodesta %	0,48 %	35,20 %	-2,06 %	0,97 %	8,65 %

PALVELUTUOTTEET (Henkilötyövuosista on vähennetty Varmennepalvelujen osuus.)					
	2005	2004	2003	2002	2001
Tietoyksikköä (milj.)	291 692 407	283 909 483	206 032 158	210 382 663	200 344 308
Henkilötyövuodet	90,4	90	90	89	87
Tietoyksiköt (milj.) / htv	3 226 686	3 154 550	2 289 246	2 363 850	2 302 808
Muutos edellisestä vuodesta %	2,29 %	37,80 %	-3,16 %	2,65 %	14,69 %

VARMENNEPALVELUT (Henkilötyövuosista on vähennetty Palvelutuotteiden osuus.)					
	2005	2004	2003	2002	2001
Tietoyksikköä (milj.)	75 659	36 818	23 278	6 188	5 457
Henkilötyövuodet	18	16	14	15	13
Tietoyksiköt (milj.) / htv	4 203	2 301	1 663	413	420
Muutos edellisestä vuodesta %	82,66 %	38,40 %	303,05 %	-1,72 %	-51,52 %

2.5.5 Maksullisen palvelutuotannon taloudellisuus

Taloudellisuus on mitattu kustannusosuutena tietoyksikköä kohti. Maksullinen tietojenluovutus on järjestetty omaksi kokonaisuudekseen Palvelutuotteet-yksikköön ja vastaavasti Varmennepalvelujen myynti on järjestetty omaksi kokonaisuudekseen Varmennepalvelut-yksikköön. Ensimmäisessä taulukossa on tietopalveluiden (Palvelutuotteet) ja varmennepalveluiden taloudellisuus yhteensä ja jälkimmäisissä taulukoissa on eritelty tietopalveluiden ja varmennepalveluiden taloudellisuus.

VRK YHTEENSÄ					
	2005	2004	2003	2002	2001
	Milj. €	Milj. €	Milj. €	Milj. €	Milj. €
Kustannukset	16 510 524	15 243 374	15 419 083	15 988 116	13 209 134
	snt	snt	snt	snt	snt
Kustannukset / tietoyksikkö	0,0566	0,0537	0,0748	0,0760	0,0659
Muutos edellisestä vuodesta %	-5,41 %	28,26 %	1,53 %	-15,26 %	11,15 %

PALVELUTUOTTEET (Kustannuksista on vähennetty Varmennepalvelujen osuus.)					
	2005	2004	2003	2002	2001
	Milj. €	Milj. €	Milj. €	Milj. €	Milj. €
Kustannukset	12 437 976	11 927 507	12 457 774	12 738 867	11 329 616
	snt	snt	snt	snt	snt
Kustannukset / tietoyksikkö	0,0426	0,0420	0,0605	0,0606	0,0566
Muutos edellisestä vuodesta %	-1,50 %	30,52 %	0,14 %	-7,07 %	

VARMENNEPALVELUT (Kustannuksista on vähennetty Palvelutuotteiden osuus)					
	2005	2004	2003	2002	2001
	Milj. €	Milj. €	Milj. €	Milj. €	Milj. €
Kustannukset	4 072 548	3 315 867	2 961 309	3 249 249	1 879 518
	snt	snt	snt	snt	snt
Kustannukset / tietoyksikkö	2 031,20	1 654,62	1 478,44	1 623,00	939,29
Muutos edellisestä vuodesta %	-22,76 %	-11,92 %	8,91 %	-72,79 %	

2.5.6 Maksullisen palvelutuotannon kannattavuus ja kustannusvastaavuus

2.5.6.1 Tietopalveluiden kustannusrakenne

Maksullisen toiminnan kustannusrakenne Väestörekisterikeskuksessa poikkeaa tavanomaisesta valtion virastojen ja laitosten maksullisesta toiminnasta. Väestörekisterikeskuksen palvelujen ja suoritteiden kustannuksista suurimman osan muodostavat ulkoisten palvelujen ostot ja henkilöstökustannukset.

Julkishallinnon tietopalveluissa oma henkilökunta hoitaa suoritteiden myyntiä, markkinointia, lupa-asioita, yleishallinnon sekä tietohallinnon kehitystehtäviä. Oman työn osuus oli noin 13,5 % julkisten suoritteiden kokonaiskustannuksista vuonna 2005. Yhteistyökumppanit suorittavat Väestörekisterikeskuksen tietojen, tuotteiden ja palvelujen toimitukset. Kustannuksista suurin osa on tietojärjestelmien käyttö- ja asiantuntijapalveluiden ostoja, henkilökorttien sirujen ja niiden yksilöintipalvelujen ostoja sekä järjestelmien pääomakuluja eli poistoja ja korkoja. Julkisen tietojenluovutuksen kokonaiskustannuksista oli vuonna 2005 n. 13,4 % oli pääomakustannuksia eli poistoja ja korkoja. Vuoden 2004 vastaava luku oli 16 %.

Liiketaloudellisten tietojen luovutuksessa on kolme yhteistyökumppania, jotka vuoden 1998 kesästä lähtien ovat vastanneet tietojen toimituksista ja toimitusten luovutuskustannuksista. Liiketaloudellisen tietojenluovutuksen kustannuksissa ei näin ollen ole kyselypalveluja lukuun ottamatta atk-käyttöpalvelujen ja asiantuntijapalvelujen kustannuksia.

2.5.6.2 Kustannusvastaavuuslaskennan muutokset

Tietojen luovutuksen julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelman rakennetta uudistettiin vuonna 2004 erikseen asetetulla työryhmällä. Uudistuksen tavoitteena oli saada kustannusvastaavuuslaskelma vastaamaan mahdollisimman hyvin kustannusten aiheuttamisperiaatetta. Vuoden 2005 kustannusvastaavuuslaskenta on tehty samalla tavalla kuin vuonna 2004.

Uudistuksessa varmennepalveluiden kustannusten keskinäinen jako säilytettiin ennallaan. Tukikustannusten jakautumista yksiköiden välillä tarkistettiin. Tukikustannukset sisältäen hallinnon, ylimmän johdon, viestinnän, osittain markkinoinnin, sisäisen atk:n ja osittain tietohallinnon kustannukset jaetaan uuden laskentamallin mukaan henkilömäärien suhteessa. Kustannusten siirtymistä on uuden laskentamallin seurauksena tapahtunut erilliskustannuksista tukikustannuksiin. Pääomakustannusten eli korkojen ja poistojen jakoperusteisiin ei uudistuksessa tehty muutoksia.

2.5.6.3 Kustannusten kohdentaminen

Maksullinen tietojenluovutus on järjestetty omaksi kokonaisuudekseen Palvelutuotteet-yksikköön. Yksikkö on jaettu julkisen ja yksityisen sektorin vastuualueisiin. Varmennepalvelujen myynti on järjestetty omaksi kokonaisuudekseen Varmennepalvelut-yksikköön. Myös varmennepalveluissa suoritteet jaotellaan julkisoikeudellisiin ja muihin (liiketaloudellisiin) suoritteisiin.

Markkinoinnin erilliskustannukset ovat maksullisen toiminnan erilliskustannuksia ja ne on kohdistettu julkiselle ja yksityiselle tietojenluovutukselle ja varmennepalveluille toimintoseurannalla. Kustannukset, joita ei ole voitu kohdistaa toimintoseurannan avulla tietojenluovutukselle tai varmennepalveluille, on käsitelty yhteiskustannuksina jakamalla ne henkilömäärän suhteessa.

Maksullisen toiminnan erilliskustannukset eli aineet, tarvikkeet ja tavarat, vuokrat, henkilöstökulut, palveluostot ja muut kulut kirjataan tilivuoden aikana juoksevasti suoraan vastuualueille ja tuoteryhmille. Käyttöomaisuuskirjanpidossa on väestötietojärjestelmän ylläpitokannalla sekä julkisella ja liiketaloudellisella tietojenluovutuksella kullakin omat erilliset hankintamenonsa, joiden perusteella poistot kohdennetaan suoraan kullekin osalle.

Varmennepalveluissa pääomakulut on jaettu julkisille ja liiketaloudellisille tuotteille vo-lyymien suhteessa. Osuus yhteiskustannuksista on vyörytetty varmennepalvelut-yksikön henkilökunnan määrän suhteessa.

2.5.6.4 Maksullisen toiminnan kannattavuus

MAKSULLISEN TOIMINNAN KANNATTAVUUS					
	2005	2004	2003	2002	2001
VRK yhteensä	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e
Tulot	11 673 659	10 723 387	9 593 379	8 672 041	8 440 136
Erillismenot	8 357 175	7 503 979	7 016 186	7 054 433	5 368 556
Käyttäjäämä	3 316 484	3 219 408	2 577 193	1 617 608	3 071 580
Tietojenluovutus /	2005	2004	2003	2002	2001
Julkisoikeudelliset suoritteet	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e
Tulot	4 738 351	4 630 062	4 405 582	4 188 059	4 243 484
Erillismenot	3 356 836	3 207 079	3 143 001	3 181 835	3 067 079
Käyttäjäämä	1 381 515	1 422 983	1 262 581	1 006 224	1 176 404
Osuus yhteiskustannuksista	1 880 639	1 726 376	1 618 095	1 614 766	1 694 063
Kokonaiskustannukset	5 237 475	4 933 455	4 761 096	4 796 600	4 761 142
Ylijäämä (+)/ Alijäämä (-)	- 499 125	-303 393	-355 514	-608 541	-517 658
Kustannusvastaavuus %	90 %	92 %	93 %	87 %	89 %
Tietojenluovutus /	2005	2004	2003	2002	2001
Muut suoritteet	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e
Tulot	5 462 127	5 293 143	4 756 246	4 334 557	4 022 840
Erillismenot	990 833	1 100 758	956 545	671 634	387 581
Käyttäjäämä	4 471 294	4 192 385	3 799 701	3 662 923	3 635 259
Osuus yhteiskustannuksista	551 139	544 726	496 723	533 247	549 558
Kokonaiskustannukset	1 541 972	1 645 484	1 453 268	1 204 881	937 139
Ylijäämä (+)/ Alijäämä (-)	3 920 155	3 647 659	3 302 978	3 129 676	3 085 701
Kustannusvastaavuus %	354 %	322 %	327 %	360 %	429 %
Varmennepalvelut /	2005	2004	2003	2002	2001
Julkisoikeudelliset suoritteet	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e
Tulot	603 696	644 692	328 841	47 404	58 790
Erillismenot	2 024 336	1 722 591	1 902 423	1 305 996	939 526
Käyttäjäämä	-1 420 640	-1 077 899	-1 573 582	-1 258 592	-880 736
Osuus yhteiskustannuksista	285 109	326 640	253 333	232 926	171 371
Kokonaiskustannukset	2 309 445	2 049 231	2 155 756	1 538 922	1 110 897
Ylijäämä (+)/ Alijäämä (-)	- 1 705 749	-1 404 539	-1 826 915	-1 491 518	-1 052 107
Kustannusvastaavuus %	26 %	31 %	15 %	3 %	5 %
Varmennepalvelut /	2005	2004	2003	2002	2001
Muut suoritteet	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e
Tulot	869 485	155 490	102 710	102 021	76 491
Erillismenot	1 985 169	1 473 551	1 480 438	1 894 969	974 370
Käyttäjäämä	- 1 115 684	-1 318 061	-1 377 728	-1 792 948	-897 879
Osuus yhteiskustannuksista	865 553	709 937	459 596	420 889	327 562
Kokonaiskustannukset	2 850 721	2 183 488	1 940 034	2 315 858	1 301 932
Ylijäämä (+)/ Alijäämä (-)	-1 981 236	-2 027 998	-1 837 324	-2 213 837	-1 225 441
Kustannusvastaavuus %	31 %	7 %	5 %	4 %	6 %

2.5.6.5 Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus

Maksuperustelain mukaisten julkisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2005 oli 71 %, ja edellisenä vuonna vastaava luku oli 76 %. Luku kuvaa tietojenluovutuksen ja varmennepalveluiden julkisten suoritteiden yhteenlaskettua kustannusvastaavuutta. Tietojenluovutuksen ja varmennepalveluiden liiketaloudellisten suoritteiden yhteenlaskettu kustannusvastaavuus oli 144 %, kun edellisenä vuonna se oli 142 %.

KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA MAKSUPERUSTELAIN MUKAISISTA JULKISISTA SUORITTEISTA						
	2005	2005	2004	2003	2002	2001
	TAVOITE	TOTEUMA	TOTEUMA	TOTEUMA	TOTEUMA	TOTEUMA
TUOTOT	5 721 000	5 342 047	5 274 754	4 734 423	4 235 463	4 302 274
KUSTANNUKSET						
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset						
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	365 098	696 657	452 715	286 884	50 813	54 508
- henkilöstökustannukset	804 588	1 024 355	936 399	764 928	680 194	498 074
- vuokrat	245 985	245 672	218 372	237 578	105 112	112 625
- palvelujen ostot	3 622 139	3 396 943	3 305 111	3 607 369	3 630 627	3 322 771
- muut erilliskustannukset	16 446	17 546	17 075	16 446	21 084	18 628
Erilliskustannukset yhteensä	5 054 256	5 381 173	4 929 670	4 913 205	4 487 830	4 006 605
KÄYTTÖJÄÄMÄ	666 744	-39 126	345 084	-178 782	-252 367	295 668
Osuus yhteiskustannuksista						
- tukitoimintojen kustannukset	740 352	1 153 174	937 614	665 187	631 887	635 964
- korot	280 932	163 518	203 832	291 533	335 712	362 198
- poistot	853 932	849 056	911 570	914 708	880 093	867 272
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 875 216	2 165 748	2 053 016	1 871 429	1 847 692	1 865 434
Kokonaiskustannukset yhteensä	6 929 472	7 546 921	6 982 686	6 784 634	6 335 522	5 872 039
YLIJÄÄMÄ (+)/ALIJÄÄMÄ(-)	-1 208 472	-2 204 874	-1 707 932	-2 050 211	-2 100 059	-1 569 765
Kustannusvastaavuus-%	83 %	71 %	76 %	70 %	67 %	73 %

Korot on laskettu hankintahinnoilla ja 2,4 %:n nimelliskorolla.

Toukokuussa 2005 otettiin käyttöön julkishallinnon tietopalveluiden uudet hinnat, jotka perustuivat vuonna 2004 tehtyyn kustannusvastaavuuslaskentaan. Uusilla korotetuilla hinnoilla Väestörekisterikeskuksen julkishallinnon tietopalveluiden maksuperustelain mukaisen julkisten suoritteiden tuottamisen kustannusvastaavuus on kuitenkin alentunut vuoden 2004 92 %:sta vuoden 2005 90 %:iin. Myös varmennepalveluiden julkisoidellisten suoritteiden kustannusvastaavuus on laskenut 31 %:sta 26 %:iin.

Suoritetuotannon myynnistä saatavien tulojen kasvua suurempi kustannusten nousu on johtunut pääosin tietopalvelusuoritteiden tuottamisesta vastaavan Palvelutuotteet-yksikön henkilöstömäärän kasvusta. Kahden henkilötyövuoden lisäys yksikön suoritetuotannossa on aiheuttanut sekä erilliskustannusten nousun että viraston henkilöstöluukumäärän suhteessa yksikölle jaettavan yhteiskustannusten jakoprosentin kasvun verrattuna edelliseen vuoteen.

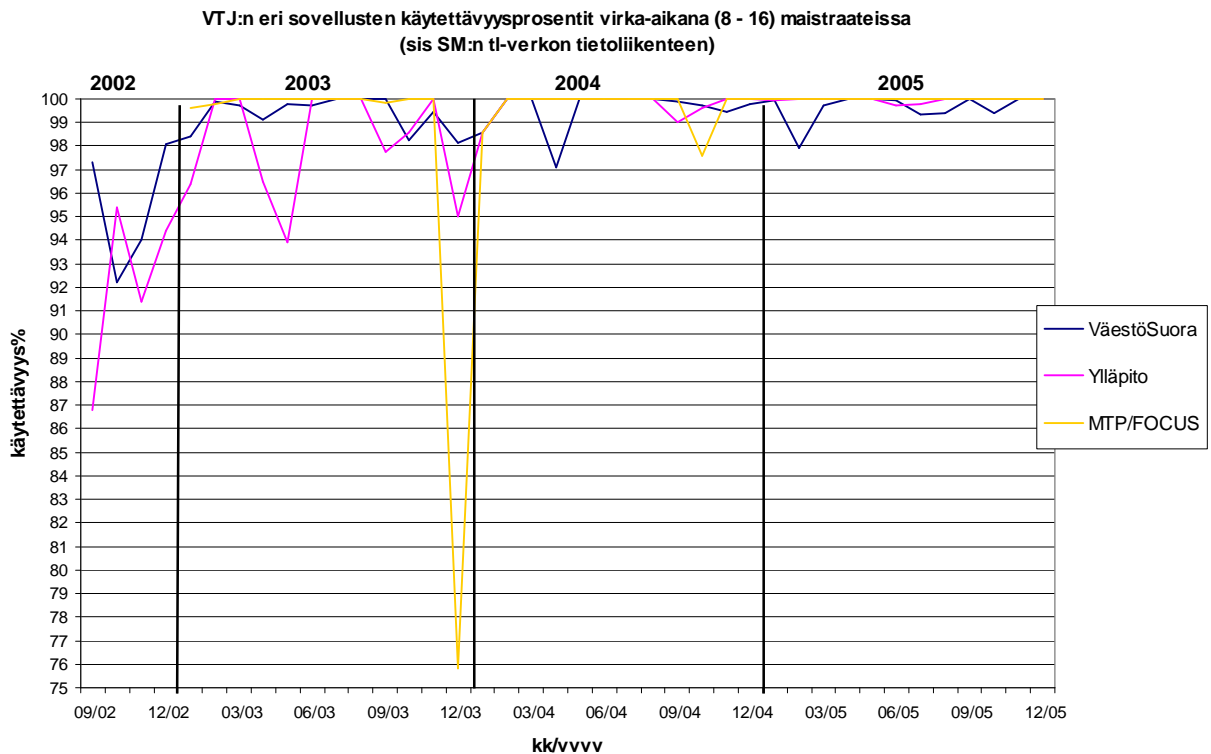
	2005	2005	2004	2003	2002	2001
	TAVOITE	TOTEUMA	TOTEUMA	TOTEUMA	TOTEUMA	TOTEUMA
KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA MAKSUPERUSTELAIN MUKAISISTA MUISTA SUORITTEISTA						
TUOTOT	5 045 000	6 331 612	5 448 633	4 858 956	4 436 578	4 099 331
KUSTANNUKSET						
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset						
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	104 423	403 960	55 163	68 716	46 591	32 703
- henkilöstökustannukset	615 479	723 875	733 487	603 212	541 887	560 003
- vuokrat	178 678	218 761	192 873	177 595	125 466	126 275
- palvelujen ostot	1 421 926	1 604 485	1 577 523	1 240 199	1 822 345	581 823
- muut erilliskustannukset	13 259	24 921	15 263	13 259	30 314	61 146
Erilliskustannukset yhteensä	2 333 765	2 976 002	2 574 309	2 102 981	2 566 603	1 361 951
KÄYTTÖJÄÄMÄ	2 711 235	3 355 610	2 874 324	2 755 975	1 869 975	2 737 380
Osuus yhteiskustannuksista						
- tukitoimintojen kustannukset	575 847	1 037 857	833 434	513 877	499 789	405 440
- korot	96 821	62 658	77 538	99 464	123 017	128 603
- poistot	337 368	316 177	343 690	342 978	331 330	343 078
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 010 036	1 416 692	1 254 663	956 319	954 136	877 120
Kokonaiskustannukset yhteensä	343 801	4 392 694	3 828 972	3 059 300	3 520 739	2 239 071
YLIJÄÄMÄ (+)/ALIJÄÄMÄ(-)	1 701 199	1 938 918	1 619 661	1 799 656	915 839	1 860 260
Kustannusvastaavuus-%	151 %	144 %	142 %	159 %	126 %	183 %

Korot on laskettu hankintahinnoilla ja 2,4 %:n nimelliskorolla.

2.6 Toiminnan tuotokset ja laatu

2.6.1 Järjestelmien käytettävyys

Väestötietojärjestelmän ylläpitoon ja tietojen luovutukseen käytettävien järjestelmien sopimusten mukaista käytettävyyttä seurataan jatkuvasti. Keskeisten järjestelmien käytettävyyttä ja sen kehitystä kuvaa alla oleva kuva ja taulukko.

Kuvassa:

1. VäestöSuora tarkoittaa väestötietojärjestelmän suora käyttösovellusta.
2. Ylläpito tarkoittaa väestötietojärjestelmän tietojen ylläpitoon käytettävää suora käyttösovellusta.
3. MTP/FOCUS tarkoittaa massatietopalveluihin käytettävää järjestelmäympäristöä.

Maistraattien näkökulmasta eri VTJ-sovellusten käytettävyysprosentit virka-aikana olivat vuonna 2005 seuraavat*:

Sovellus	2005	2004	2003
VäestöSuora	99,65 %	99,56 %	99,36 %
Ylläpito	99,96 %	99,77 %	98,31 %
jOSMU-osoitteenmuutossovellus	99,32 %	98,14 %	93,20 %

*Käytettävyysprosentteissa on huomioitu sekä VTJ-laitteistoinfra että SM:n hallinnonalan tietoliikenneverkko

2.6.2 Tietojen oikeellisuus

Väestörekisterikeskus tutkituttaa vuosittain eräiden väestötietojärjestelmän tietojen oikeellisuuden. Alla oleva taulukko kuvaa tämän tutkimuksen tulosten perusteella väestötietojärjestelmän tietojen oikeellisuuden tason kehitystä.

Tieto	2005	2004	2003
Vakinaisten osoitteiden oikeellisuus %	99,1	99,2	99,0
Tilapäisten osoitteiden oikeellisuus %	82	78	71
Asunnon hallintaperuste %	88	87,8	89,1
Äidinkielitieto %	99,7	99,7	99,7
Ammattitieto %*	62,4	59,6	62,8

* Ammattitieto oikein tai melko lähellä oikeaa. Ammattitieto on henkilön oman ilmoituksen varassa ja sen oikeellisuutta on tutkittu vertaamalla henkilön työvoimatutkimuksessa ilmoittamaa ammattia väestötietojärjestelmässä olevaan ammattitietoon.

2.6.3 Varmennepalveluiden laatu

Väestörekisterikeskuksen varmennepalvelutoiminnan laaturajajärjestelmälle on myönnetty laatusertifikaatti ISO 9001. Varmennepalveluiden laatua seurataan sekä Väestörekisterikeskuksen sisällä että varmennepalveluiden tuotantoon osallistuvien yhteistyökumppanien kanssa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty varmennejärjestelmien hakemistopalveluiden käytettävyys ja kansalaisvarmenteen tuotantojärjestelmien (CA(HST1) ja CA(HST2)) käytettävyyden tunnuslukuja vuosilta 2004 ja 2005.

Varmennepalveluiden tietojärjestelmien käytettävyyden tunnusluvut						
Palvelu / järjestelmä	2005			2004		
	keskiarvo	alin	100 %:n kk (kpl)	keskiarvo	alin	100 %:n kk (kpl)
Hakemisto 8-16	99,95 %	99,38 %	11	99,97 %	99,75 %	7
Hakemisto muu aika	99,99 %	99,98 %	3	99,93 %	99,66 %	3
Hakemisto 24/7	99,97 %	99,86 %	3	99,94 %	99,68 %	3
CA (HST1) 24/7	99,91 %	98,97 %	11	99,89 %	98,70 %	11
CA (HST2) 24/7	99,87 %	98,80 %	9	99,79 %	99,29 %	7

2.7 Henkisten voimavarojen hallinta

Väestörekisterikeskuksessa työskenteli vuoden 2005 lopussa yhteensä 122 henkilöä. Määräaikaisten virkojen lukumäärä oli 12 eli noin 10 % koko henkilöstöstä. Henkilöstötilinpäätös on toimintakertomuksen liitteenä (Liite A).

Väestörekisterikeskuksen tulostavoitteeksi oli asetettu, että alueyksikön toiminta on aloitettu hallitusti 1.9.2005. Väestörekisterikeskuksen Laatu-yksikkö aloitti toimintansa Kokkolassa 1.9.2005 suunnitellulla tavalla. Tarvittava henkilöstö on rekrytoitu ja aloittanut tehtävissään.

Henkilöstön ja toiminnan kehittämiseen käytettiin hieman enemmän henkilötyöpäiviä edelliseen vuoteen verrattuna. Valmennukseen käytettiin vuonna 2005 yhteensä 1224 henkilötyöpäivää eli keskimäärin 11,3 työpäivää henkilöä kohden, kun vuonna 2004 vastaava luku oli 9,2. Koulutus- ja konsultointipalveluihin käytettiin kuitenkin edellisvuosia huomattavasti vähemmän kustannuksia, yhteensä n. 54 000 euroa, kun vuonna 2004 vastaava luku oli 141 008 ja vuonna 2003 147 000 euroa. Lukua selittää se, että kouluttaja- ja konsulttipalvelujen sijasta henkilöstöä ja toimintaa on kehitetty pääasiassa oman henkilöstön voimin.

Vuoden 2005 henkilöstön ja toiminnan kehittämisen keskeisimmät painopistealueet olivat Väestörekisterikeskuksen alueyksikön perustamiseen liittyvä uuden Laatu-yksikön ja entisen Tietosisältöyksikön henkilöstön valmentaminen uusiin tehtäviin ja organisaatiouudistukseen. Lisäksi sisäasiainministeriön hallinnonalalle perustettu Palvelukeskus edellytti uusiin toimintatapoihin ja uusiin järjestelmiin liittyvää muutosvalmennusta Väestörekisterikeskuksen sisällä.

Väestörekisterikeskuksen sisäisen toiminnan kehittämisen kannalta keskeisimpiä hankkeita olivat Väestörekisterikeskuksen uuden strategian ja vision maastouttamiseen liittyvä kehittämissanke. Hankkeeseen liittyi johtoryhmän, laajennetun johtoryhmän sekä koko henkilöstön valmennusta uuden strategian tuomiin haasteisiin.

Väestörekisterikeskuksen toimintastrategiaan sisällytettiin henkilöstöstrategia ja sen toteutus. Henkilöstöstrategian toteutustyö käynnistettiin keväällä 2005. Hanke asetettiin virallisesti marraskuussa 2005. Toteutustyö käynnistettiin keskittymällä Väestörekisterikeskuksen tulevaisuuden kannalta keskeisten osaamistarpeiden ja henkilöstörakenteen suunnitteluun. Hankkeen toteutusta varten perustettiin työryhmä. Hankkeen käynnistämisestä ja vaiheista kerrottiin ja asiasta keskusteltiin koko henkilöstölle järjestetyissä infoissa.

Henkilöstö osallistui aktiivisesti myös viraston ulkopuoliseen koulutukseen, josta pääosa oli järjestelmien kehittämiseen ja it-osaamisen syventämiseen liittyvää koulutusta.

Maistraateille ja Väestörekisterikeskuksen muille sidosryhmille järjestettiin edellisvuosien tapaa runsaasti valmennusta. Valmennukseen käytettiin yhteensä 862 henkilötyöpäivää. Järjestettyihin koulutuksiin kuuluivat mm. Rekisterihallinnon tutkinto (RETU), Väestörekisterikeskuksen tuotteita ja palveluita käsittelevä TUPA-koulutus, osoitepalvelukurssi, henkilötietojen peruskurssi, henkilötietojen ylläpidon ajankohtaiskurssi, Focus-koulutus, muuttopuhelinkoulutus. Kouluttajina toimivat pääasiassa Väestörekisterikeskuksen omat henkilöt.

Kokkolan alueyksikön henkilöstö on osallistunut myös maistraateille ja muille sidosryhmille järjestettyihin koulutustilaisuuksiin perehdyttämisohjelmansa puitteissa.

Koko henkilöstölle järjestettiin vuoden aikana alueellistamisen ajankohtaisasioihin liittyviä tietoisuutta henkilöstöinfojen yhteydessä

Lisäksi maistraateille järjestettiin vuosittaiseen tapaan väestökirjahallinnon teemapäivä, maistraattien päällikköpäivät sekä koulutusyhdyshenkilöiden seminaari.

3 TILINPÄÄTÖS

3.1 Tilinpäätöslaskelmat

3.1.1 Tiliviraston talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2004	Talousarvio 2005 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2005	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
Pääloukan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2004	Talousarvio 2005 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2005 määrärahojen käyttö vuonna 2005	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2005	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2005	Käyttö vuonna 2005 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
11. Verot ja veronluontoiset tulot	1 304 962,59	1 346 146,96	1 346 146,96	0,00	100,00 %					
11.04.01 Arvonlisäverotulot	1 304 962,59	1 346 146,96	1 346 146,96	0,00	100,00 %					
Tuloarviotilit yhteensä	1 304 962,59	1 346 146,96	1 346 146,96	0,00	100,00 %					
26. Sisäministeriön hallinnonala	7 130 785,95	7 368 825,89	5 988 988,72	1 379 837,17	7 368 825,89	0,00	1 544 363,48	6 167 363,48	4 787 526,31	1 379 837,17
26.01.19 Arvonlisäveromenot arviomääräraha	2 430 785,95	2 745 825,89	2 745 825,89	0,00	2 745 825,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
26.06.21 Rekisterihallinnon toimintamenot siirtomääräraha 2 v.	4 700 000,00	4 623 000,00	3 243 162,83	1 379 837,17	4 623 000,00	0,00	1 544 363,48	6 167 363,48	4 787 526,31	1 379 837,17
34. Työministeriön hallinnonala	13 501,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
34.06.51.2 Työllistäminen valtionhallintoon	13 501,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Määrärahatilit yhteensä	7 144 287,29	7 368 825,89	5 988 988,72	1 379 837,17	7 368 825,89	0,00	1 544 363,48	6 167 363,48	4 787 526,31	1 379 837,17

3.1.2 Tiliviraston tuotto- ja kululaskelma

	<u>1.1.2005 - 31.12.2005</u>		<u>1.1.2004 - 31.12.2004</u>	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	11 673 659,35		10 723 386,59	
Muut toiminnan tuotot	<u>49 338,03</u>	11 722 997,38	<u>77 049,68</u>	10 800 436,27
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	1 276 388,88		652 383,40	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	3 913,22		930,24	
Henkilöstökulut	4 665 697,29		4 487 888,08	
Vuokrat	1 427 470,67		1 359 145,50	
Palvelujen ostot	8 931 872,86		8 665 328,64	
Muut kulut	151 623,76		99 070,40	
Poistot	<u>1 822 997,75</u>	18 279 964,43	<u>2 016 267,98</u>	17 281 014,24
JÄÄMÄ I		-6 556 967,05		-6 480 577,97
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	0,00		1,45	
Rahoituskulut	<u>-63,49</u>	-63,49	<u>-100,82</u>	-99,37
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	<u>0,00</u>	0,00	<u>100,00</u>	100,00
JÄÄMÄ II		-6 557 030,54		-6 480 577,34
JÄÄMÄ III		-6 557 030,54		-6 480 577,34
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	1 346 146,96		1 304 962,59	
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-2 745 825,89</u>	-1 399 678,93	<u>-2 430 785,95</u>	-1 125 823,36
TILIKAUDEN KULUJÄÄMÄ		<u>-7 956 709,47</u>		<u>-7 606 400,70</u>

3.1.3 Tiliviraston tase

VASTAAVAA

	<u>31.12.2005</u>		<u>31.12.2004</u>	
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	20 674,96		34 094,55	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>2 959 768,49</u>	2 980 443,45	<u>4 584 788,27</u>	4 618 882,82
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	76 872,29		108 105,76	
Kalusteet	<u>189 520,74</u>	266 393,03	<u>246 595,44</u>	354 701,20
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOI- TUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>403,66</u>	403,66	<u>403,66</u>	403,66
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET YHTEENSÄ		3 247 240,14		4 973 987,68
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Aineet ja tarvikkeet	<u>21 720,20</u>	21 720,20	<u>25 633,42</u>	25 633,42
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	1 475 163,41		993 614,11	
Siirtosaamiset	483 880,34		540 917,00	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>2 348,87</u>	1 961 392,62	<u>0,00</u>	1 534 531,11
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		<u>1 983 112,82</u>		<u>1 560 164,53</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>5 230 352,96</u>		<u>6 534 152,21</u>

VASTATTAVAA

	<u>31.12.2005</u>	<u>31.12.2004</u>
OMA PÄÄOMA		
VALTION PÄÄOMA		
Valtion pääoma 1.1.1998	3 089 654,74	3 089 654,74
Edellisten tilikausien pääoman muutos	1 340 883,48	3 174 852,71
Pääoman siirrot	5 584 439,64	5 772 431,47
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-7 956 709,47</u>	<u>-7 606 400,70</u>
	2 058 268,39	4 430 538,22
VIERAS PÄÄ- OMA		
LYHYTAIKAINEN		
Saadut ennakot	3 025,96	3 633,11
Ostovelat	2 189 547,50	1 253 027,75
Tilivirastojen väliset tilitykset	107 816,07	95 643,57
Edelleen tilittävät erät	81 319,40	68 313,98
Siirtovelat	<u>790 375,64</u>	<u>682 995,58</u>
	3 172 084,57	2 103 613,99
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>3 172 084,57</u>	<u>2 103 613,99</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u><u>5 230 352,96</u></u>	<u><u>6 534 152,21</u></u>

3.2 Tilinpäätöksen liitteenä annettavat tiedot

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1. Tuotto- ja kululaskelmia, tasetta ja budjetointia koskevia muutoksia ja niiden vaikutus vertailtavuuteen

Väestörekisterikeskus perusti 1.9.2005 lukien alueellisen toimintayksikön Kokkolaan. Kokkolaan perustettiin Laatu – yksikkö ja Helsinkiin jäi osa yksiköstä, aikaisemmalta nimeltään Tietosisältö.

Tietosisältö – yksikön henkilöistä osa siirtyi Väestörekisterikeskuksen sisällä muissa yksiköissä avautuneisiin virkoihin. Nämä siirrot vaikuttavat mm. kustannusvastaavuuden laskentaan.

Väestörekisterikeskuksesta siirtyi yksi henkilö Kokkolan toimintayksikköön ja lisäksi rekrytoitiin yhdeksän uutta henkilöä Kokkolaan. Alueyksikön avaamisesta aiheutui noin 357 000 euron kustannukset. Vuonna 2004 alueyksikön alustavaan suunnitteluun kului noin 34 000 euroa.

Tilivirasto osallistui sisäasiainministeriön hallinnonalan palvelukeskuksen perustamisprojekteihin ja tästä aiheutui lisäkustannuksia lähinnä palkkojen ja matkakulujen johdosta noin 46 000 euroa.

Tarkoituksena on vuonna 2006 sähköistää ostolaskujen kierto ja matkalaskujen käsittely sekä keskittää taloushallinnon tehtävät hallintoyksikköön. Sisäasiainhallinnon tiliorganisaatiomuutokset edellyttivät myös kalenterivuoden vaihtuessa kolmen taloushallinto-ohjelmiston vaihtamista.

Käyttöomaisuuskirjanpidosta on poistettu romutetut käyttöomaisuusesineet, hankintarvoltaan yhteensä 80 333,75 euroa. Esineillä ei ollut enää kirjanpitoarvoa.

2. Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat tilinpäätöksessä

Väestörekisterikeskuksella ei ollut ulkomaanrahan määräisiä saamisia tai velkoja 31.12.2005.

3. Tilinpäätöksen arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Väestörekisterikeskus on käyttänyt samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita edellisten vuosien kanssa.

4. Aikaisempiin vuosiin kohdistuneet tuotot ja kulut

Väestörekisterikeskus maksoi vuonna 2005 vuodelle 2003 ja 2004 kuuluvia palkkoja n. 30 000 euroa.

Väestöpuhelinpalvelun, puhelinosoitepalvelun ja nettiosoitepalvelun tuloutukset joulukuulta 2005 päätettiin siirtää tulevan vuoden tammikuulle. Jatkossa käytetään samaa periaatetta eli kullekin kalenterivuodelle tuloutetaan aikaväli 1.12. – 30.11. Vuonna 2005 tämä tarkoitti noin 20 000 euron tulojen siirtymää vuodelle 2006.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2004	Talousarvio 2005 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2005 määrärahojen		Tilinpäätös 2005	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2005	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2005	Käyttö vuonna 2005 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
26. Sisäministeriön hallinnonala											
Rekisterihallinnon toimintamenot											
siirtomääräraha 2 v.											
26.06.21	Bruttomenot	15 500 537,72	14 966 160,21		16 345 997,38			16 510			
	Bruttotulot	10 800 537,72	11 722 997,38		11 722 997,38			523,69			
	Nettomenot	4 700 000,00	4 623 000,00	3 243 162,83	1 379 837,17	4 623 000,00	-	1 544 363,48	6 167 363,48	4 787 526,31	1 379 837,17

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Väestörekisterikeskuksella ei ole eriteltävää.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Väestörekisterikeskuksella ei ole eriteltävää.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2005	2004
Henkilöstökulut	3 713 385,52	3 570 708,43
Palkat ja palkkiot	3 713 385,52	3 570 708,43
Henkilösivukulut	952 311,77	917 179,65
Eläkekulut	696 844,97	658 896,27
Muut henkilösivukulut	255 466,80	258 283,38
Yhteensä	4 665 697,29	4 487 888,08
Johdon palkat ja palkkiot	437 307,92	410 079,18
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	720,00	960,00
Johto	480,00	720,00
Muu henkilöstö	240,00	240,00
Lomapalkkavelka	716 844,11	678 000,64

Lomapalkkavelka sisältää lomapalkkavelkaan liittyvät henkilösivukulut.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta
Aineettomat hyödykkeet		
112 Aineettomat oikeudet	tasapoisto	3-5 vuotta
114 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	5-7 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
125-126 Koneet ja laitteet	tasapoisto	3-7 vuotta
127 Kalusteet	tasapoisto	5-10 vuotta

**Tiliviraston tilinpäätöksen liite 7:
Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot**

Aineettomat hyödykkeet	Muut pitkävaikutteiset		Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	menot	
Hankintameno 1.1.2005	340 111,69	13 581 725,18	13 921 836,87
Lisäykset	9 195,76	0,00	9 195,76
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2005	349 307,45	13 581 725,18	13 931 032,63
Kertyneet poistot 1.1.2005	306 017,14	8 996 936,91	9 302 954,05
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	22 615,35	1 625 019,78	1 647 635,13
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2005	-328 632,49	-10 621 956,69	-10 950 589,18
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2005	20 674,96	2 959 768,49	2 980 443,45

Aineelliset hyödykkeet	Muut pitkävaikutteiset		Yhteensä
	Koneet ja laitteet	Kalusteet	
Hankintameno 1.1.2005	657 527,18	587 241,09	1 244 768,27
Lisäykset	55 378,23	31 676,22	87 054,45
Vähennykset	-80 333,75	0,00	-80 333,75
Hankintameno 31.12.2005	632 571,66	618 917,31	1 251 488,97
Kertyneet poistot 1.1.2005	549 421,42	340 645,65	890 067,07
Vähennysten kertyneet poistot	80 333,75	0,00	80 333,75
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	86 611,70	88 750,92	175 362,62
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2005	-636 033,12	-429 396,57	-1 065 429,69
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2005	76 872,29	189 520,74	266 393,03

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	Käyttöomaisuusarvopaperit		Yhteensä
	Käyttöomaisuusarvopaperit		
Hankintameno 1.1.2005	403,66	0,00	403,66
Lisäykset	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2005	403,66	0,00	403,66
Kertyneet poistot 1.1.2005	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2005	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2005	403,66	0,00	403,66

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoituskulut	2005	2004	Muutos 2005-2004
	Muut rahoituskulut	63,49	60,82
Rahoituskulut yhteensä	63,49	60,82	2,67

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Väestörekisterikeskuksella ei ole eriteltävää.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2005					31.12.2004		
	Kap- pale- määrä	Mark- kina- arvo	Kirjanpitoar- vo	Omis- tusosuus %	Myyntioi- keuksien alaraja %	Saadut osingot	Mark- kina- arvo	Kirjanpi- toarvo
Julkisesti noteeraa- mattomat osakkeet ja osuudet	1		403,66				403,66	
Jakobstadsnejdens Telefon Ab	1		403,66				403,66	
Osakkeet ja osuudet yhteensä	1		403,66	0	0	0	403,66	

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Väestörekisterikeskuksella ei ole eriteltävää.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut vastuut

Väestörekisterikeskuksella ei ole eriteltävää.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Väestörekisterikeskuksella ei ole eriteltävää.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Väestörekisterikeskuksella ei ole eriteltävää.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Väestörekisterikeskuksella ei ole eriteltävää.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakautuma ja duraatio

Väestörekisterikeskuksella ei ole eriteltävää.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Sisäasiainhallinnon palvelukeskus- ja tilivirastojen yhdistämishankkeen yhteydessä ministeriö antoi ohjeen tilivuodenvaihteen menettelytavoista. Ohjeen mukaisesti vuonna 2006 tulleet vuodelle 2005 kuuluvat sairausvakuutus- ym. lakien mukaisia palautuksia ei ole kirjattu vuodelle 2005 siirtosaamisiksi vaan ne on kirjattu vuoden 2006 tuloksi.

Saman ohjeen mukaisesti on joitakin vähäisempiä kuluja jätetty jaksottamatta suoriteperiaatteen mukaisesti vuodelle 2005.

3.3 Tilinpäätöslaskelmien analyysi

3.3.1 Talousarvion toteutumisen analyysi

Väestörekisterikeskuksella oli vuoden 2005 talousarvion mukaan nettomäärärahaa käytettävissä n. 6,2 milj. euroa. Määrärahoja käytettiin n. 4,8 milj. euroa ja siirrettävää vuodelle 2006 jäi n. 1,4 milj. euroa. Seuraavalle vuodelle siirtyvässä määrärahassa ei tapahtunut merkittävää muutosta verrattuna vuoteen 2004.

Vaikka Väestörekisterikeskuksen kokonaiskulut kasvoivat n. miljoonalla eurolla, ei tällä ollut vaikutusta määrärahojen käyttöön, koska myös toiminnan tuotot kasvoivat n. miljoonalla eurolla.

Väestörekisterikeskus oli arvioinut vuoden 2005 toiminnan tulojen olevan n. 10,9 milj. euroa. Toteutuneet tulot olivat n. 11,7 milj. euroa. Toiminnan tulot ylittivät arvion erityisesti liiketaloudellisissa tietopalveluissa ja varmennepalveluissa.

3.3.2 Tuotto- ja kululaskelman analyysi

3.3.2.1 Maksullisen palvelutuotannon tuotot

Väestörekisterikeskuksen tuotot muodostuvat maksullista palvelutoiminnasta eli tietojen luovutuksesta ja varmennepalveluiden myynnistä. Maksullinen palveluiden suoritteiden hinnoittelu perustuu valtion maksuperustelakiin (507/1993) ja sekä sisäasiainministeriön rekisterihallinnon suoritteiden maksuista antamaan asetukseen. Näiden mukaisesti Väestörekisterikeskuksen suoritustuotanto on jaettu eri tuoteryhmiin ja tuotteisiin, ja toisaalta julkisoikeudellisiin ja liiketaloudellisiin suoritteisiin.

Alla olevat taulukot kuvaavat Väestörekisterikeskuksen maksullisen palvelutuotannon tuottojen kehittymistä sekä tuote- ja tuoteryhmäkohtaisesti että suoritteen maksuperusteen luonteen mukaisesti.

Toiminnan tuotot	2005	2004	2003	2002	2001
Maksullisen toiminnan tuotot	euro	euro	euro	euro	euro
Tietojen luovutus, julkishallinto	4 738 352	4 630 062	4 405 582	4 189 160	4 271 617
Tietojen luovutus liiketaloudelliset suoritteet	5 462 119	5 293 143	4 756 246	4 334 557	4 033 238
Varmennepalvelut, sähköinen henkilökortti	603 696	644 692	328 841	46 303	58 790
Varmennepalvelut, liiketaloudelliset	869 485	155 490	102 710	102 021	76 491
Maksullinen toiminta Yhteensä	11 673 652	10 723 387	9 593 379	8 672 041	8 401 604
Muut tuotot	49 338	77 050	113 825	152 911	49 678
YHTEENSÄ	11 722 990	10 800 437	9 707 204	8 824 952	8 451 582

TUOTOT TUOTERYHMITÄIN ERITELTYNÄ**JULKISOIKEUDELLISET SUORITTEET**

	2005	2004	2003	2002	2001
	euro	euro	euro	euro	euro
Suorakäyttö	2 238 850	2 131 056	2 013 670	1 905 726	1 749 831
Muutostietopalvelu	1 404 229	1 323 929	1 368 759	1 298 815	1 350 849
Otanta- ja poimintapalvelut	636 056	562 152	585 324	512 798	722 636
Asiakasrekisterin päivitys	450 093	486 155	420 162	431 214	388 198
Sähköinen henkilökortti	603 696	644 692	328 841	46 303	58 790
Vaalipalvelut		115 384	1 454	1 101	2 036
Erillisuettelot ja tilastot	4 655	5 897	9 431	28 563	10 065
Väestötietopuhelin	4 399	5 489	4 337	7 547	10 049
Muu tietojen luovutus	70		2 445	3 396	37 953
Yhteensä	5 342 048	5 274 754	4 734 423	4 235 463	4 330 407

LIIKETALOUDELLISET SUORITTEET

	2005	2004	2003	2002	2001
	euro	euro	euro	euro	euro
Otanta- ja poimintapalvelut	2 379 881	2 179 997	2 145 217	2 117 317	2 608 998
Asiakasrekisterin päivitys	928 531	1 011 074	1 015 308	931 940	780 499
Suorakäyttö	1 464 146	1 279 735	813 297	510 987	486 802
Maksulliset palvelupuhelimet:					
Osoitepalvelupuhelin	84 504	106 296	114 337	123 001	124 686
Nettiosoitepalvelu	19 757	14 225	12 034	8 955	6 564
Varmennepalvelut	869 485	155 490	102 710	102 021	76 491
Analysointi	37 831	46 129	7 073	25 283	5 056
Erillisuettelot ja tilastot	16 489	16 875	24 649	29 019	18 710
Muu tietojen luovutus	530 980	638 812	624 331	588 055	1 923
Yhteensä	6 331 604	5 448 633	4 858 956	4 436 578	4 109 729

TUOTOT YHTEENSÄ **11 673 652** **10 723 387** **9 593 379** **8 672 041** **8 440 136**

Vastaava taulukko, jossa on kerrottu tuoteryhmittäin eriteltynä myytyjen suoritteiden yksikkömäärät on luvussa 2.5.3.

Väestörekisterikeskuksen maksullisen palvelutuotannon tuotot ovat kasvaneet maltillisesti. Merkittävimmin vuonna 2005 kasvoi varmennepalveluiden liiketaloudellisten suoritteiden myynti. Tätä selittää erityisesti organisaatiovarmenteiden hyvä menekki. Myös liiketaloudelliset tietopalvelut kasvoivat merkittävästi.

3.3.2 Toiminnan kulut

Väestörekisterikeskuksen toiminnan kulurakenteen muutokset selviävät alla olevasta taulukosta.

Toiminnan kulut	2005	2004	2003	2002	2001
Aineet ja tarvikkeet	7,8 %	4,3 %	3,1 %	1,2 %	1,4 %
Henkilöstökulut	28,2 %	29,1 %	27,5 %	25,9 %	27,9 %
Vuokrat	8,7 %	8,9 %	9,0 %	4,4 %	5,2 %
Palvelujen ostot	54,4 %	57,0 %	59,4 %	67,3 %	64,2 %
Muut kulut	0,9 %	0,7 %	1,0 %	1,1 %	1,4 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Yhteensä (euro)	16 453 053	15 263 816	15 254 025	15 452 753	13 161 562

Väestörekisterikeskuksen toiminnan merkittävin kuluerä on palvelujen ostot (n. 8,9 milj. euroa). Vuonna palvelujen ostot olivat noin 0,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2004.

Toiminnan kokonaiskulut kasvoivat noin 1,2 miljoonalla eurolla. Tähän on vaikuttanut keskeisesti kolme tekijää. Ensinnäkin varmennepalveluiden myynnin lisääntyessä ovat myös varmennepalveluiden tuotannon aiheuttamat kulut lisääntyneet oleellisesti. Tämä lisäys kohdistuu erityisesti aineisiin ja tarvikkeisiin. Toiseksi Väestörekisterikeskuksen alueyksikön toiminnan käynnistyminen Kokkolassa on aiheuttanut vuonna 2005 noin 360 000 euron kustannukset. Kolmanneksi kulujen kasvua on aiheutunut useista väestötietojärjestelmän ja varmennepalveluiden järjestelmien ja palvelutuotannon kehittämishankkeista.

Henkilöstökulut olivat noin 0,2 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuonna 2004. Henkilötyövuosia oli 108,4, joka oli 2,4 henkilötyövuotta enemmän kuin vuonna 2004. Henkilöstökulujen lisäys johtuu Kokkolan alueyksikön perustamisesta, koska sinne rekrytoitiin syyskuun alusta lukien 9 uutta henkilöä.

Poistot, suuruudeltaan 1,8 milj. euroa, ovat pääasiassa väestötietojärjestelmän ja varmennepalveluiden merkittävien järjestelmien rakentamis- ja uudistamiskulujen poistoja. Poistojen määrä on pienentynyt noin 0,2 miljoonalla eurolla vuodesta 2004.

3.3.3 Taseen analyysi

Väestörekisterikeskuksen vuoden 2005 taseessa on vastaavaa puolella muita pitkävaikutteisia menoja noin 2,9 miljoonaa euroa. Nämä taseeseen kirjatut menot ovat pääasiassa väestötietojärjestelmän ja varmennepalveluiden perusjärjestelmien hankinnan ja uudistamishankintojen aiheuttamia poistoja.

Vuonna 2005 ei ole tehty uusia pitkävaikutteisia hankintoja. Tilinpäätöksen liitteessä 7 on kirjattu muina pitkävaikutteisina menoina poistettaviksi hankintamenoiksi sekä vuoden alussa että vuoden päättyessä sama noin 13,5 miljoonan euron määrä. Tilikaudella 2005 on tehty suunnitelman mukaisia poistoja muista pitkävaikutteisista menoista 1,6

miljoonaa euroa, mikä selittää myös taseeseen kirjatun muiden pitkävaikutteisten menojen pienenemisen vuodesta 2004.

3.3.4 Rahoituksen rakenneanalyysi

Väestörekisterikeskus on nettobudjetoitu virasto. Alla olevassa taulukossa on kuvattu Väestörekisterikeskus tulo-rahoituksen osuutta ja sen kehitystä.

Vuosi	Tulot vtj-tietopalvelut	Tulot Varmenne-palvelut	Muut tulot	Tulot yht.	Menot	"Omavaraisuus"
2001	8 270 000	135 000	45 000	8 450 000	13 209 000	64,0 %
2002	8 523 000	149 000	153 000	8 825 000	15 988 000	55,2 %
2003	9 162 000	446 000	105 000	9 713 000	15 419 000	63,0 %
2004	9 808 000	800 000	193 000	10 801 000	15 230 000	70,9 %
2005	10 200 000	1 473 000	49 000	11 722 000	16 511 000	71,0 %

Väestörekisterikeskuksen omavaraisuusaste on vuodesta 2002 asti kasvanut. Vaikka kokonaistulot kasvoivat vuonna 2005 8,5 %, tulo-rahoituksen osuus kokonaismenoista ei kuitenkaan juurikaan kasvanut, koska menot lisääntyivät yhtä paljon.

Väestörekisterikeskuksen nettomenot olivat noin 4,8 miljoonaa euroa eli noin 0,4 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2004. Tulokertymä oli 11,7 milj. euroa oli 0,9 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Syitä menojen ja tulojen muutoksiin on kerrottu tuotto- ja kululaskelman analyysissä luvussa 3.3.2.

4 SISÄINEN VALVONNAN ARVIOINTI JA VAHVISTUSLAUSUMA

Sisäasiainministeriön tilivirastokohtaisen taloussäännön mukaan sisäisellä valvonnalla ja riskien hallinnalla tarkoitetaan viraston toimintarutiineihin sisältyvää jatkuvaa talouden, toiminnan ja omaisuuden turvaamisen kontrollia, virheiden ja ei-toivottujen menettelyjen ehkäisemistä, toimintaa koskevien ohjeiden, määräysten ja säädösten noudattamisen ja informaatiojärjestelmien luotettavuuden varmistamista sekä taloudellisuuden edistämistä.

Väestörekisterikeskuksen toimintarutiineihin kuuluu jatkuva yksikkökohtainen ja vastuualuekohtainen talouden ja toiminnan seuranta. Tämän seurannan tavoitteena on valvoa tulostavoitteiden toteutumista, määräysten, säännösten ja ohjeiden mukaisen toiminnan toteutumista ja toiminnan taloudellisuutta. Väestörekisterikeskuksen ylijohtaja käy jokaisen yksikön kanssa välituloskeskustelut tulostavoitteiden toteutumisesta.

Väestörekisterikeskuksen yksiköiden toiminta ja toiminta ulkoisten yhteistyökumppanien kanssa perustuu kuvattuihin toimintaprosesseihin. Toimintojen prosesseja ja niiden kuvauksia on parannettu ja ylläpidetty jatkuvasti. Näihin toimintaprosesseihin, erityisesti ulkoisten yhteistyökumppanien kanssa, kuuluvat prosessinsisäiset valvontamenetelmät ja -tavat. Kaikista keskeisistä toiminnoista ei ole kuitenkaan ajantasaisia prosessikuvauksia.

Väestörekisterikeskuksen varmennepalvelutoiminnan laatujärjestelmälle on myönnetty laatusertifikaatti ISO 9001 ja viraston toiminnalle tietoturvasertifikaatti BS 7799. Näiden sertifikaattien mukainen toiminta on arvioitu sekä sisäisin että ulkoisin auditoinnein.

Väestörekisterikeskuksella on käytössään sisäisen valvontaan ja toiminnan tarkasteluun johdon tietojärjestelmä (JOTI), joka sisältää väestötietojärjestelmän volyymitietoja. Lisäksi käytössä on taloushallinnon sisäistä seurantaraportointia, jolla seurataan tuloja ja menoja kuukausittain toiminto- ja suoritekohtaisesti.

Vaikka Väestörekisterikeskus on kyennyt tyydyttävästi varmistamaan toiminnassaan talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet, Väestörekisterikeskus kehittää sisäistä valvontaa ja tulee ottamaan käyttöön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yhtenäisiä menetelmiä ja välineitä. Sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa on havaittu seuraavat pääasialliset kehittämistarpeet:

- Otetaan käyttöön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yhtenäiset menettelyt, joilla varmistetaan eri toimintojen laatu ja vaatimustenmukaisuus.
- Aktivoidaan ja otetaan sisäinen valvonta osaksi keskeisiä toimintaprosesseja.
- Kuvataan kaikki keskeiset toimintaprosessit.
- Kehitetään riskienhallinta ja laadunhallinta yhdenmukaiseksi ja säännönmukaiseksi

5 MÄÄRÄAJAIN TEHTÄVIEN KOKONAISARVIOINTIEN TULOKSET

Väestörekisterikeskus on tehnyt vuonna 2005 esiselvityksen väestötietojärjestelmän tietopalveluiden ja varmennepalveluiden toiminnan tai toimintojen liikelaitostamismahdollisuuksista. Esiselvityksen pohjaksi tehtiin Väestörekisterikeskuksen maksullisen palvelutoiminnan liiketoimintamalliselvitys.

Liikelaitostamismahdollisuuksien esiselvityksessä haastateltiin Väestörekisterikeskuksen johtoa ja Väestörekisterikeskuksen sidosryhmien, yhteistyökumppanien ja asiakkaiden edustajia. Lisäksi selvitysmateriaalina käytettiin edellä mainittua liiketoimintamalliselvitystä ja muuta pohjatietoa.

Esiselvitysraportissa Väestörekisterikeskuksen nykytoiminnan vahvuuksina nähtiin:

- Asiakkaiden huomioiminen ja saavutettu luottamus
- Aktiivinen uudistaja, vaikka VRK on valtion virasto
- Arvostettu tietosuojan ja -turvan asiantuntijuus
- Kiistaton VTJ:n sisältötuntemus sekä ylivoimainen tietovaranto
- Viranomaisstatuksen tuoma luottamus, toimintaa ohjaa lainsäädäntö
- Toiminnan jatkuvuus, tasapuolisuus ja tiedon laatu

Esiselvitysraportissa Väestörekisterikeskuksen nykytoiminnan haasteina nähtiin:

- Joustavuuden ja reagoitakyvyn lisääminen
- Tiedon ylläpitoprosessien vastuiden kirkastus, selkiyttäminen ja tehostaminen
- Hinnoittelun ja sisäisten prosessien läpinäkyvyyden sekä tehokkuuden lisääminen
- Varmennepalveluiden tuottavuuden parantaminen ja liiketoimintamallin ratkaiseminen
- Tehokkaamman jälleenmyynti/kumppanikanavan kehittäminen – kumppanuuspolitiikka
- Onnistuminen verkostoitumisessa ja vaikuttamisessa, kysynnän turvaaminen
- Ristiinsubventionnin poistaminen
- Roolin löytäminen osana valtion tietohallintoa

Liikelaitostamismahdollisuuksien esiselvityksen keskeiset tulemat olivat:

1. Koko viraston toiminnan liikelaitostaminen ei tule kysymykseen – perusrekisterien pito on viranomaistehtävä.
2. Viranomaisasiakkaiden ja Väestörekisterikeskuksen itsensä mielestä maksullisen palvelutuotannon liikelaitostaminen ei tuo välitöntä lisäarvoa. Yritys-asiakkaille asialla ei ole suurta merkitystä, kunhan ei luoda monopolitoimijaa.
3. Väestörekisterikeskuksen maksullinen palvelutuotannon ja rekisterinpidon rajapinta on hämärä ja kaipaa selkiytystä läpinäkyvyyden lisäämiseksi, tuottavuuden parantamiseksi ja ristisubvention minimoimiseksi. Valtio-omistajalla on vahva tarve selkiyttämiseen.

4. Mahdollisina keinoina toimintojen liikelaitostamisen rinnalla ovat ulkoistaminen ja kumppanuuspolitiikan uudelleen arviointi.
5. Tietotuotannon arvoketjussa on nykyisellään monta toimijaa ja erilaisia rooleja: esim. jälleenmyyjien kannalta roolit/Väestörekisterikeskuksen rooli asiakkuuksien hallinnassa ja tuotekehityksessä koetaan ongelmalliseksi.
6. Selkeämpi tilaaja - tuottajamalli voi lisätä Väestörekisterikeskuksen toiminnan tuottavuutta.
7. Väestörekisterikeskuksen toimintamallia kehitettäessä ei lähtökohta saa pelkästään olla viraston toimintaprosessien tehostaminen tai maksupolitiikan selkiyttäminen.
8. Vähintään yhtä suurella painoarvolla on arvioitava markkinoiden, kilpailutilanteen ja asiakastarpeiden kehittyminen.

6 YHTEENVETO VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

Väestörekisterikeskuksen toimintaan on kohdistunut vuonna 2005 yksi väärinkäytös, jota on käsitelty rikosasiaan käräjäoikeudessa. Tapauksessa eräälle henkilölle oli myönnetty toukokuussa 2005 Lahden poliisilaitoksen lupapalvelusta sähköinen henkilökortti toisen henkilön henkilötiedoilla. Väestörekisterikeskuksen näkökulmasta vastaajan rikollinen toiminta aiheutti virheelliset merkinnät väestökirjahallinnon ja Väestörekisterikeskuksen ylläpitämiin rekistereihin: väestötietojärjestelmään, varmennetietojärjestelmään ja varmennehakemistoon. Rikollinen toiminta aiheutti rekisteröinnin vakavan virheen, jonka seuraukset olisivat voineet olla Väestörekisterikeskukselle merkittäviä.

Asiasta on tiedotettu Väestörekisterikeskuksen ylijohtajalle, tietoturvapäällikölle sekä niille varmennepalvelut -yksikön henkilöille, joiden virkatehtäviin asian käsittely liittyy. Väestörekisterikeskus on 9.8.2005 tehnyt asiasta ilmoituksen laatuvarmennetoimintaa valvovalle Viestintävirastolle ja 9.8.2005 tiedottanut sekä sopinut jatkotoimenpiteistä Sisäasiainministeriön poliisiosaston kanssa. Väestörekisterikeskuksella on Sisäasiainministeriön poliisiosaston varmenteiden myöntämiseen liittyvä rekisteröintipalvelusopimus (hakijan tunnistaminen).

Tapauksessa sähköisen henkilökortin sähköisten ominaisuuksien väärinkäyttöä ei saadun tiedon nojalla ole ilmeisestikään tapahtunut.

Väestörekisterikeskuksen on asianomistajana käräjäoikeudessa vaatinut vastaajan velvoittamista korvaamaan Väestörekisterikeskukselle aiheuttamat vahingot. Väestörekisterikeskus on vaatinut korvausta vastaajan rikollisista toimista aiheutuneista välittömistä vahingoista. Vahinko aiheutti kustannuksia asian selvittämisestä, vahinkojen ehkäisemisestä ja korvausvaatimuksen laadinnasta.

Asiassa vastaaja tuomittiin maksamaan Väestörekisterikeskukselle aiheutunut vahinko Väestörekisterikeskuksen vaatimuksen mukaisesti. Vastaaja tuomittiin yllä kuvatusta teosta rekisterimerkintärikoksesta ja törkeästä väärennyksestä. Vastaaja on valittanut hovioikeuteen katsoen, että kyseessä ei ole väärennyksen törkeä tekemuoto vaan pelkkä väärennys. Tältä osin asian käsittely on edelleen kesken.

7 TOIMINTAKERTOMUKSEN KÄSITTELY JA ALLEKIRJOITUKSET

Tämä tilinpäätösasiakirja on käsitelty Väestörekisterikeskuksen yhteistoimintakomiteassa ja hyväksytty Väestörekisterikeskuksen johtoryhmässä 9.3.2006.

Helsingissä 14.3.2006

Ylijohtaja

Hannu Luntiala

Hallintojohtaja

Antti Harju

LIITTEET

A Henkilöstötilinpäätös

VÄESTÖREKISTERIKESKUKSEN HENKILÖSTÖTILINPÄÄTÖS VUODELTA 2005

Johdanto

Väestörekisterikeskuksessa on tehty osittaisia henkilöstötilinpäätöksiä vuodesta 1997 alkaen. Tämä vuoden 2005 henkilöstötilinpäätös on siten järjestyksessään yhdeksäs. Vertailun helpottamiseksi henkilöstötilinpäätöksen ryhmittelyt ja niihin perustuvat laskentatavat ovat edellisten vuosien mukaisia. Väestörekisterikeskuksen henkilöstötilinpäätöksen sisältämät tiedot on tarkoitettu johdon päätöksen tueksi, päätösten vaikutusten ennakoimiseksi ja seuraamiseksi sekä henkilöstön pätevyyden ja työkyvyn edistämiseksi ja ylläpitämiseksi.

Vuoden 2005 henkilöstön määrää ja ominaisuuksia koskevat tiedot perustuvat vuoden viimeisen päivän (31.12.2005) tilanteeseen.

Henkilöstötilinpäätöksen laadintaa ohjaa ja sen sisältöä edelleen kehittää valtiovarainministeriön henkilöstöosasto. Laadintaa varten on julkaistu opaskirja "Henkilöstövoimavarojen hallintajärjestelmä, Henkilöstötilinpäätös" Oy Edita Ab 2001, jota on käytetty laadittaessa tätä raporttia.

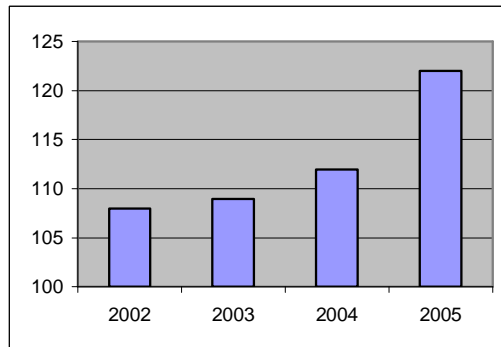

Henkilöstö

Väestörekisterikeskuksen palvelussuhteessa olleen henkilöstön määrä oli vuoden 2005 lopussa 122 henkilöä (sisältää myös virkavapaalla olevat). Henkilöstön lukumäärän lisäys johtuu Kokkolaan perustetusta alueyksiköstä.

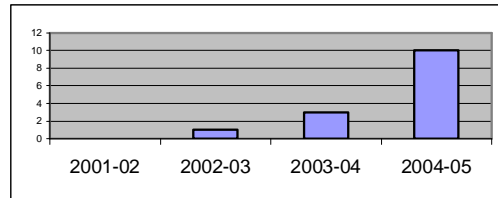
HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

Vuosi	Lukumäärä
2002	108
2003	109
2004	112
2005	122

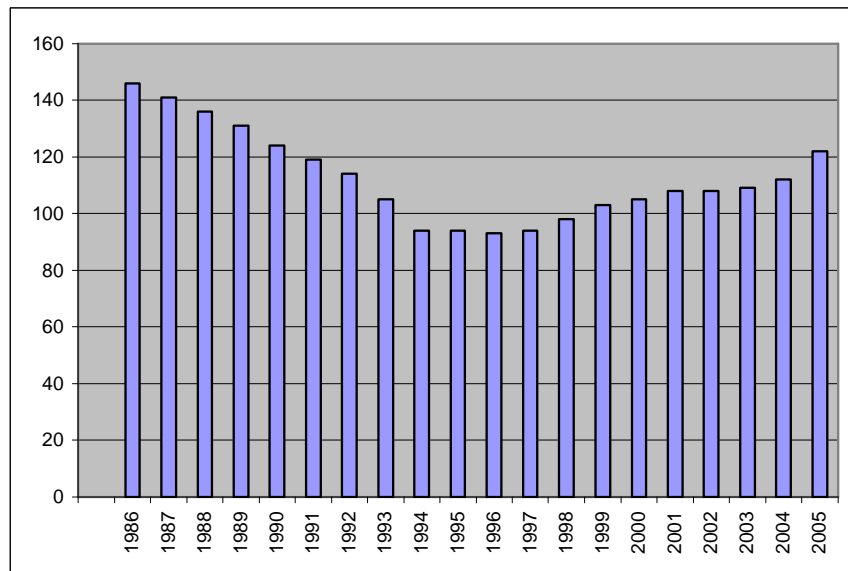
HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄN MUUTOS ED. VUOTEEN VERRATTUNA

Vuosi	Lukumäärä
2001-02	0
2002-03	1
2003-04	3
2004-05	10

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄN KEHITYS VUODESTA 1986 VUOTEEN 2005

VUOSI	LKM
1986	146
1987	141
1988	136
1989	131
1990	124
1991	119
1992	114
1993	105
1994	94
1995	94
1996	93
1997	94
1998	98
1999	103
2000	105
2001	108
2002	108
2003	109
2004	112
2005	122

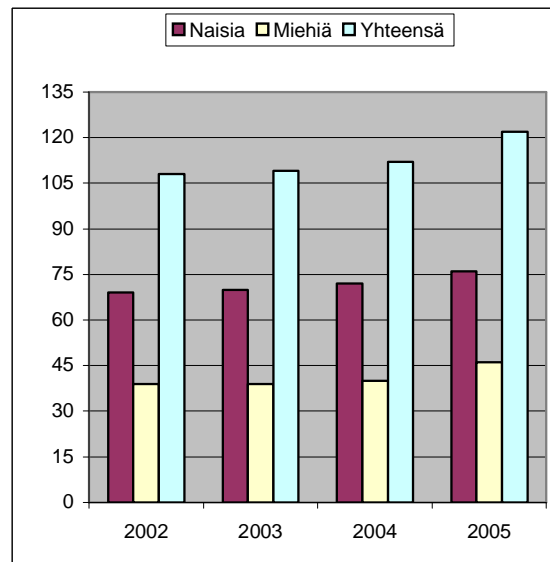

Henkilöstön määrä sukupuolen mukaan

Väestörekisterikeskuksen henkilöstöstä on naisia 62,3 % ja miehiä 37,7 %. Naisten osuus on lisääntynyt tarkastelujakson alussa hieman enemmän kuin miesten, joiden osuus taas kasvoi tarkastelujakson lopussa hieman enemmän.

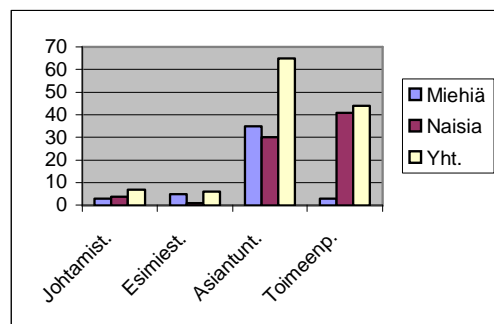
NAISTEN JA MIESTEN OSUUS HENKILÖSTÖSTÄ

Vuosi	Naisia	Miehiä	Yhteensä
2002	69	39	108
2003	70	39	109
2004	72	40	112
2005	76	46	122

HENKILÖSTÖ HENKILÖRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN

	Miehiä	Naisia	Yht.
Johtamist.	3	4	7
Esimiest.	5	1	6
Asiantunt.	35	30	65
Toimeenp.	3	41	44

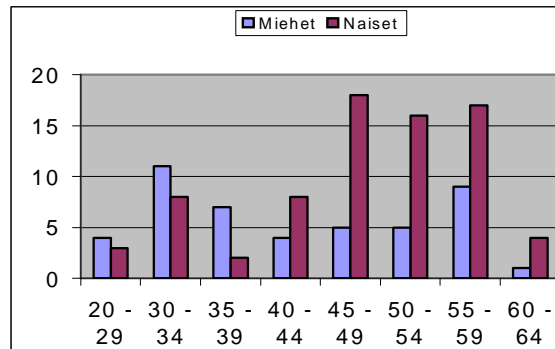
Henkilöstön määrä iän mukaan

Huomattavaa on, että 10 vuoden sisällä VRK:n henkilöstöstä siirtyy eläkkeelle noin 26 prosenttia. Haasteena on varmistaa osaamisen siirtyminen mm. perehdytyksen ja työnopastuksen keinoin sekä toisaalta ottaa tämä seikka huomioon rekrytoinnissa. Tavoitteena tulee olla, että eri ikäluokissa olisi sama määrä henkilöitä. Tällöin henkilöstö jäisi tasaisesti eläkkeelle, ilman yhtäkkistä suuren osaamisvajeen syntyä. Henkilöstön ikääntyminen lisää entisestään tarvetta henkilöstön ennaltaehkäisevään tyk-toimintaan.

VRK:n henkilöstön keski-ikä oli 45,7 vuotta. Vuonna 2002 keski-ikä oli 46,3 vuotta.

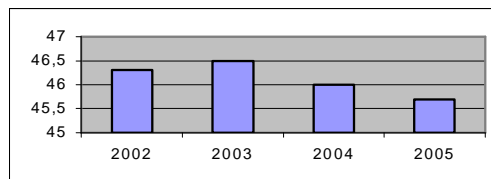
Ns. seniori-ikäisiä eli vähintään 45-vuotiaita oli koko henkilöstöstä 61,5 % (miehistä 16,4 % ja naisista 45,1 %).

VUOTTA	MIEHET	NAISET
20 - 29	4	3
30 - 34	11	8
35 - 39	7	2
40 - 44	4	8
45 - 49	5	18
50 - 54	5	16
55 - 59	9	17
60 - 64	1	4

KESKI-IKÄ

Vuosi	Keski-ikä
2002	46,3
2003	46,5
2004	46,0
2005	45,7

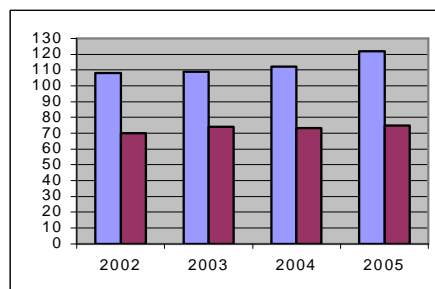

Henkilöstön keski-ikä 31.12.2005

Miehet	Naiset	Kaikki
42,5	47,7	45,7

SENIORI-IKÄISTEN (45 V JA YLI) OSUUS HENKILÖSTÖSTÄ

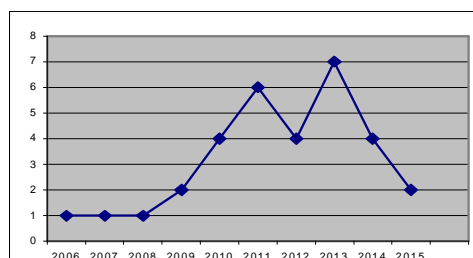
Vuosi	Yhteensä	Seniori-ik
2002	108	70
2003	109	74
2004	112	73
2005	122	75

64 vuotta täyttävien lukumäärä vuosittain, vakituinen henkilöstö

(64 v on oletettu keskimääräinen eläkkeelle jäämisikä)

Vuosi	Lkm
2006	1
2007	1
2008	1
2009	2
2010	4
2011	6
2012	4
2013	7
2014	4
2015	2

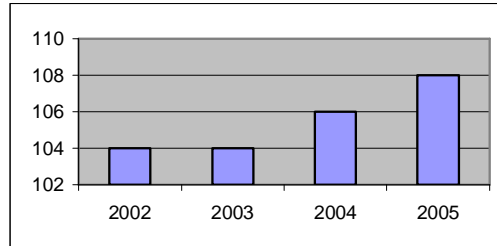

Henkilötyövuosien määrä

Henkilötyövuosien määrällä tarkoitetaan säännölliseen normaaliin vuosityöaikaan suhteutettua henkilötyövuosien yhteismäärää. Tämä on vuosittain yhtenäisenä pysyvä käsite henkilöstöpanokselle, johon eivät vaikuta esim. koko- ja osa-aikaisten määrän suhteessa tai vuoden sisällä palvelussuhteen kestossa tapahtuneet muutokset.

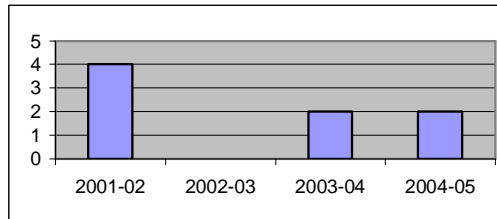
HENKILÖTYÖVUOSIEN MÄÄRÄ

Vuosi	HTV
2002	104
2003	104
2004	106
2005	108

HENKILÖTYÖVUOSIEN MÄÄRÄN MUUTOS ED. VUOTEEN VERRATTUNA

Vuosi	HTV
2001-02	4
2002-03	0
2003-04	2
2004-05	2

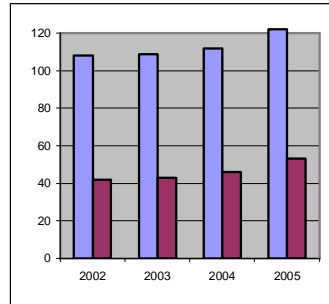

Henkilöstön koulutusrakenne

Koulutusaste luokitellaan Tilastokeskuksen koulutusluokituksen mukaan. Korkeakoulu- ja yliopistotutkinnon suorittaneiden osuus oli koko henkilöstöstä 41 %. Lähivuosien henkilöstösuunnittelussa hyvin koulutetun henkilöstön rekrytointi korostuu yhä enemmän.

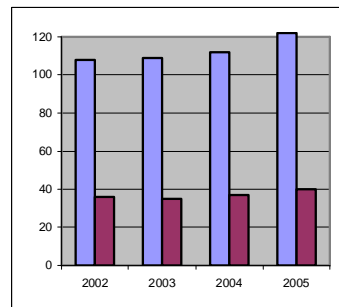
KORKEAKOULU- JA YLIOPISTOTASON TUTKINNON SUORITTANEITA

Vuosi	Yhteensä	Lkm
2002	108	42
2003	109	43
2004	112	46
2005	122	53

YLEMMÄN KORKEAKOULU- JA YLIOPISTOTASON TUTKINNON SUORITTANEITA

Vuosi	Yhteensä	Lkm
2002	108	36
2003	109	35
2004	112	37
2005	122	40

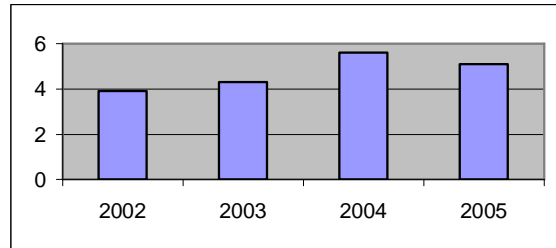
Sairaspoissaolot (ml. tapaturmapoissaolot)

Sairauspäiviä vuonna 2005 oli yhteensä 1 568 ja sairauspoissaolotapauksia oli 309. Sairauspäivien määrä henkilötyövuotta kohden oli 14,5 päivää.

Lukumääräisesti eniten (78,6 %) on 1-3 päivän sairaustapauksia. Terveysprosentti (=ilman sairauspoissaoloja olleiden henkilöiden määrä) on 26,2 %.

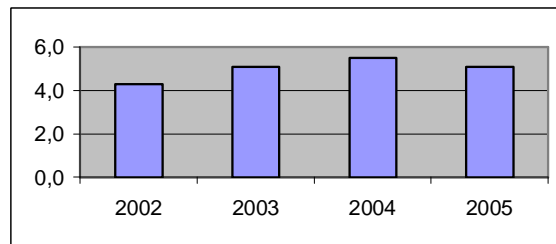
SAIRAUSPOISSAOLAJAN %-OSUUS SÄÄNNÖLLISESTÄ VUOSITYÖAJASTA

Vuosi	%
2002	3,9
2003	4,3
2004	5,6
2005	5,1

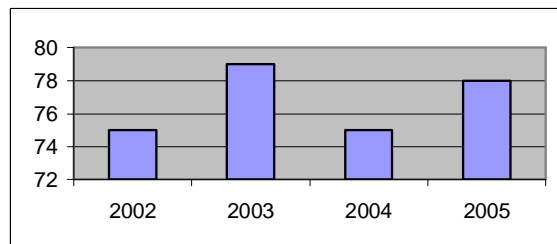
SAIRAUSPOISSAOLOJEN PITUUS, TYÖPÄIVÄÄ/TAPAUS

Vuosi	Työpvtap
2002	4,3
2003	5,1
2004	5,5
2005	5,1

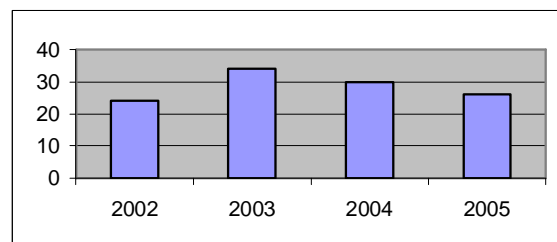
1-3 SAIRAUSPÄIVÄN TAPAUSTEN %-OSUUS KAIKISTA SAIRAUSTAPAUKSISTA

Vuosi	%
2002	75
2003	79
2004	75
2005	78

TERVEYSPROSENTTI, ILMAN SAIRAUSPOISSAOLOJA OLLEIDEN HENKILÖIDEN MÄÄRÄN %-OSUUS HENKILÖTYÖVUOSIEN MÄÄRÄSTÄ

Vuosi	%
2002	24
2003	34
2004	30
2005	26

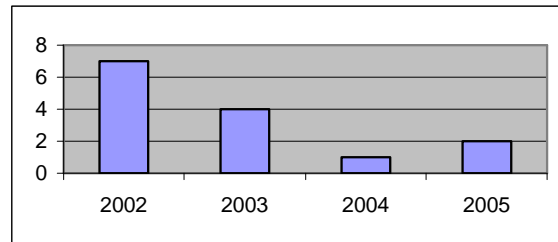

Henkilöstön lähtövaihtuvuus

Vaihtuvuus eli uuden työnantajan palvelukseen siirtyminen on laskenut tarkastelujakson alkuun verrattuna. Eläkkeelle siirtyneitä oli tänä vuonna yksi, mutta se tulee vuosien kuluessa lisääntymään.

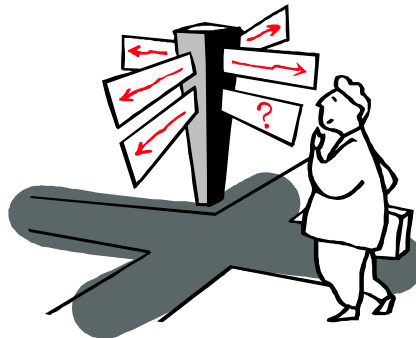
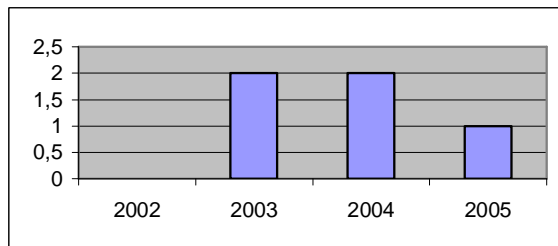
TOISEN TYÖNANTAJAN PALVELUKSEEN SIIRTYNEITÄ

Vuosi	Lkm
2002	7
2003	4
2004	1
2005	2

ELÄKKEELLE SIIRTYNEITÄ

Vuosi	Lkm
2002	0
2003	2
2004	2
2005	1

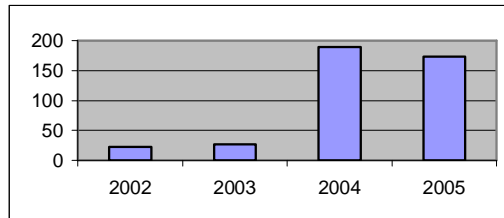

Virkistystoiminnan kustannukset

VIRKISTYSTOIMINTAAN LIITTYVÄT INVESTOINNIT, €/HENKILÖTYÖVUOSI
(v. 2004 saakka mukana vain palvelujen osto)

Vuosi	€
2002	22
2003	27
2004	189
2005	173

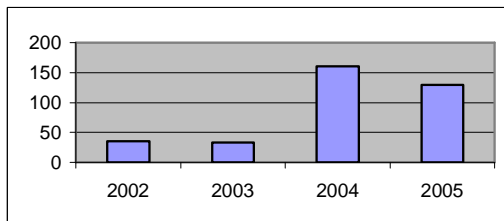

Liikunnan tukemisen kustannukset

Omaehtoista liikuntaa tuetaan yhä enenevässä määrin. Erilaisia liikuntamuotoja, joita on tuettu, on ollut 10 erilaista.

LIIKUNNAN TUKEMISEN KUSTANNUKSET, €/HENKILÖTYÖVUOSI

Vuosi	€
2002	35
2003	33
2004	161
2005	129

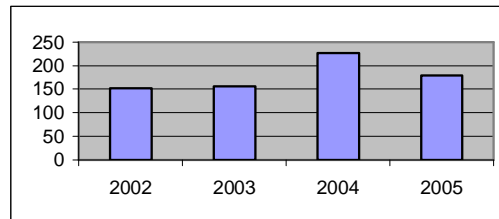

Ennaltaehkäisevään sekä sairaudenhoitoon liittyvät kustannukset

Vaikka ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon on panostettu entistä enemmän, joka näkyy myös suurina kuluina, niin siitä huolimatta ovat sairauskulut kuitenkin huomattavasti lisääntyneet.

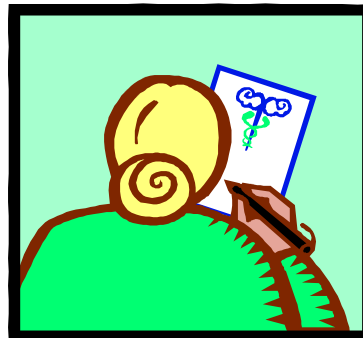
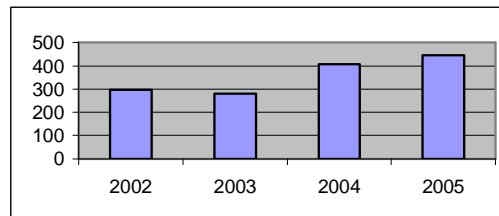
ENNALTA EHKÄISEVÄÄN TYÖTERVEYSHUOLTOON LIITTYVÄT TYÖTERVEYSPALVELUJEN KUSTANNUKSET BRUTTONA, €/HENKILÖTYÖVUOSI

Vuosi	€
2002	152
2003	155
2004	226
2005	179

SAIRAUDENHOITOON LIITTYVÄT TYÖTERVEYSPALVELUJEN KUSTANNUKSET BRUTTONA, €/HENKILÖTYÖVUOSI

Vuosi	€
2002	298
2003	282
2004	408
2005	446

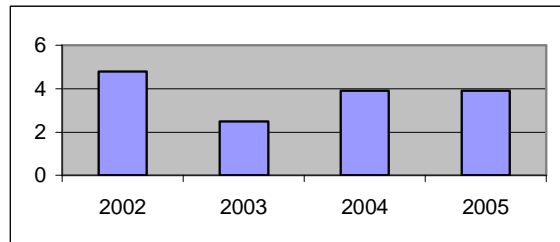

Henkilöstökoulutus

Henkilöstökoulutuksen koulutuspäiviä oli 1 224 v. 2006 ja lähes jokainen osallistui koulutukseen. Lisäksi VRK tukee omaehtoista opiskelua.

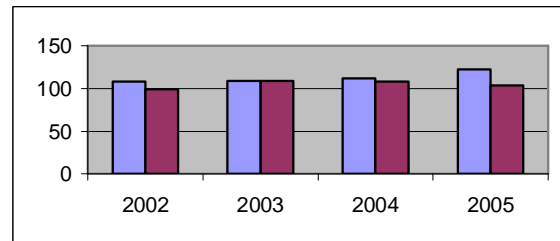
HENKILÖSTÖKOULUTUKSEEN KÄYTETYN TYÖAJAN %-OSUUS SÄÄNNÖLLISESTÄ VUOSITYÖAJASTA

Vuosi	%
2002	4,8
2003	2,5
2004	3,9
2005	3,9

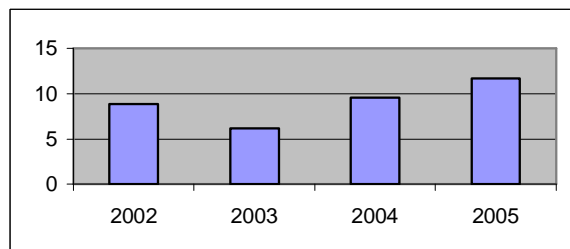
KOULUTUKSEN LAAJUUS, HENKILÖSTÖKOULUTUSTA SAANEIDEN HENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ

Vuosi	Yhteensä	Lkm
2002	108	99
2003	109	109
2004	112	108
2005	122	104

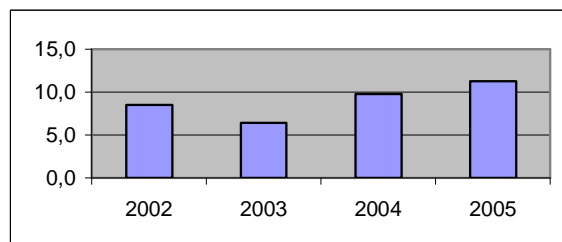
KOULUTUKSEN PITUUS, TYÖPÄIVÄÄ/KOULUTETTU

Vuosi	Työpv/koul
2002	8,9
2003	6,2
2004	9,6
2005	11,7

KOULUTUSPANOSTUS, TYÖPÄIVÄÄ/HENKILÖTYÖVUOSI

Vuosi	Työpv/htv
2002	8,5
2003	6,4
2004	9,8
2005	11,3

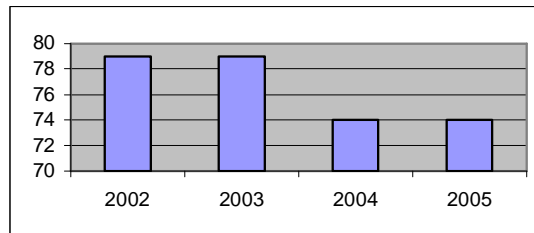

Työtyytyväisyys

Työilmapiiritutkimus on henkilöstön työtyytyväisyyden perustana olevien työn sisältöön, johtamiseen työyhteisön toimivuuteen ja henkilöstön kehittymisen tukeen sekä muihin organisaatiokohtaisiin tekijöihin kohdistuvien tuntemusten ja tosiasioiden mittari.

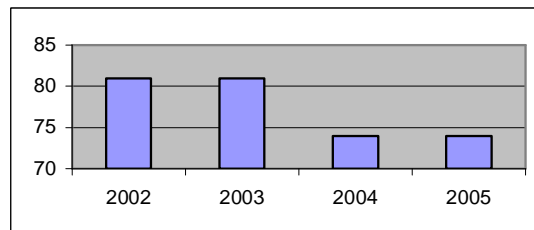
TYÖTYTYVÄISYYSINDEKSI YHTEENSÄ

Vuosi	Indeksi
2002	79
2003	79
2004	74
2005	74

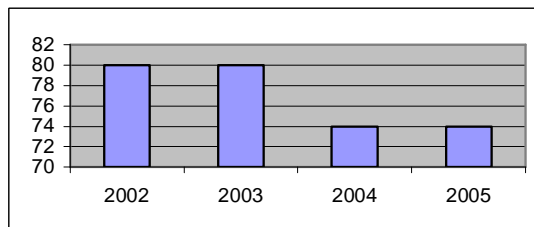
TYTYVÄISYYS TYÖN SISÄLTÖÖN

Vuosi	Indeksi
2002	81
2003	81
2004	74
2005	74

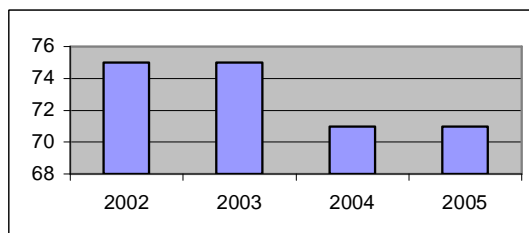
TYTYVÄISYYS JOHTAMISEEN

Vuosi	Indeksi
2002	80
2003	80
2004	74
2005	74

TYTYVÄISYYS TYÖYHTEISÖN TOIMIVUUTEEN JA KEHITTÄMISEN TUKEEN

Vuosi	Indeksi
2002	75
2003	75
2004	71
2005	71

TYTYVÄISYYS ORGANISAATION MUIHIN ASIOIHIN

Vuosi	Indeksi
2002	75
2003	75
2004	79
2005	79

